

Tartu Ülikool

Sotsiaalteaduste valdkond

Narva kolledž

Õppekava „Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas“

Kätlin Kalling

**LÄÄNEMAA LAPSEVANEMATE ARUSAAM JA SUHTUMINE ÕUESÕPPE
RAKENDAMISESSE KOOLIEELSES EAS**

Bakalaureusetöö

Juhendaja: Eelkoolipedagoogika nooremlektor Lehte Tuuling MA

Narva 2025

Olen koostanud bakalaureuse lõputöö iseseisvalt. Töös kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja teistest kohtadest pärinev informatsioon on viidatud.

Kätlin Kalling, 15.01.2025

Allkirjastatud digitaalselt

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kätlin Kalling, (sünnikuupäev: 30.08.1984), annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Läänemaa lapsevanemate arusaam ja suhtumine õuesõppe rakendamisesse koolieelses eas“, mille juhendaja on Lehte Tuuling, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Kätlin Kalling

15.01.2025

SUMMARY

Parents' Understanding And Attitude Towards The Implementation Of Outdoor Education In Preschool In Läänemaa

The aim of this work is to investigate how parents of preschool children in Läänemaa understand the nature of outdoor education and their attitude towards its implementation. The results of this study provide information to educators and local educational institutions to better adapt and develop outdoor education programs according to the needs and expectations of the local community, as well as to promote awareness and positive changes in the implementation of outdoor education.

The bachelor's thesis is divided into three main parts. The first, theoretical part focuses on the nature and implementation of outdoor education pedagogy in kindergarten. The second part describes the research methodology and sample. The third part includes the results of the research and their analysis. Quantitative data analysis has been chosen as the research method.

The bachelor's thesis consists of three main parts. The first, theoretical part discusses the nature and importance of outdoor education, its impact on the child's development and health, possible dangers and risks, and cooperation between the childcare institution and the home. The second part describes the research methodology and sample. The third part presents the research results and their analysis.

The study used a quantitative method and data were collected using a questionnaire. A total of 88 parents responded to the survey, 30 of whom I delivered the questionnaire directly in paper form. Google Forms, MS Excel, and Word programs were used to analyze the results. Diagrams were prepared in Excel.

The results of the analysis of the research questions met the set objectives. Based on the responses of parents from three Läänemaa kindergartens, the attitudes and awareness of parents regarding outdoor education were identified. Although this is a small part of the entire Läänemaa kindergartens, the information obtained provides an important and clear section of the overall picture, which reflects the attitude of parents of preschool children towards outdoor education.

The results of the study may be useful in changing and improving the organizational part of outdoor education activities in the kindergartens that participated in the study, and in increasing the awareness and involvement of parents. The practical value of the work lies in the suggestions collected from parents, which kindergartens can implement to support parents in resolving their expectations and concerns, as well as in shaping the learning environment, better supporting children's developmental needs, and raising teachers' awareness.

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	1
1. ÕUESÕPPE PEDAGOOGIKA OLEMUS JA RAKENDAMINE LASTEAIAS.....	3
1.1. Õuesõppe olemus ja tähtsus.....	3
1.2. Õuesõpe toetab lapse arengut ja tervist	4
1.3. Õuesõppe ohud ja riskid	6
1.4. Lasteasutuse ja kodu koostöö õuesõppe rakendamisel.....	7
2. UURIMISTÖÖ METOODIKA	9
2.1. Uurimistöö eesmärgid ja uurimisküsimused	9
2.2. Uurimistöö meetodite valik ja kirjeldus	9
2.3. Protseduuri kirjeldus.....	10
2.4. Valimi kirjeldus	10
3. UURIMISTÖÖ TULEMUSED JA NENDE ANALÜÜS	15
3.1. Lapsevanemate teadlikkus õuesõppest	15
3.2. Lapsevanemate teadmised ja teabeallikad õuesõppest	17
3.3. Lapsevanemate hoiakud õuesõppe suhtes	19
3.4. Lapsevanemate ootused ja hirmud õuesõppest.....	24
4. ARUTELU	28
KOKKUVÕTE.....	31
KASUTATUD KIRJANDUS	33
LISA	37
Lisa 1. Ankeet lapsevanematele	37

SISSEJUHATUS

Õuesõpe kui mitmekesine ja terviklik õpikäsitlus toetab laste arengut laiapõhiselt ja loob võimalusi füüsilise, vaimse ja sotsiaalse küpsemise soodustamiseks. Tartu Ülikooli Narva kolledži eelkooli pedagoogika lektor Lehte Tuulingu (2018, lk 115-129) väitel aitab õuesõppimine saavutada olulisi eesmärke, sealhulgas sotsiaalsete oskuste arendamist ja meeskonnatöö edendamist, ning tugevdab nii vaimset kui ka füüsilist heaolu. Tuuling rõhutab õuesõppe metoodika terviklikkust ja praktilisust. Liikudes ja tegutsedes värskes õhus, omandavad lapsed teadmisi loodusest mängulisel ja kogemuslikul viisil.

Lapsevanemate toetus ja osalemine on õuesõppe arendamisel võtmetähtsusega, kuna positiivne ja teadlik suhtumine õuesõppesse võimaldab selle metoodika täielikumat rakendamist. Õpetajate teadlikkus õuesõppes on enamasti hea. Lapsevanemate hoiakuid ja ootusi õuesõppe suhtes on aga vähem uuritud. Samas on viimaste teadlikkus ja arusaam metoodika kasulikkusest määrava tähtsusega õuesõppeprogrammi sujuvaks ja edukaks rakendamiseks (Kukharenkova, 2023, lk 6-7).

Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse eesmärk on toetada lapse arengut terviklikult ja järjepidevalt. Lapse kehalise, vaimse, sotsiaalse ning emotsionaalse arengu soodustamiseks tehakse koostööd nii kodu kui ka lasteasutuse vahel (2008, 23, 152).

Käesoleva töö eesmärk on uurida, kuidas mõistavad õuesõppe olemust ja suhtuvad selle rakendamisse Läänemaa koolieelses eas laste vanemad. Uurimuse tulemused annavad teavet haridustöötajatele ja kohalikele haridusasutustele, et paremini kohandada ja arendada õuesõppe programme vastavalt kohaliku kogukonna vajadustele ja ootustele. Lisaks annab vanematele antud võimalus avaldada oma hoiakuid ja teadmisi õuesõppe osas hea pinnase teadlikkuse kasvule ühiskonnas laiemalt.

Uurimisküsimused on järgmised:

1. Milline on Läänemaa lapsevanemate arusaam õuesõppes?
2. Millised on teadmised lapsevanemate õuesõppe põhimõtetest ja kasulikkusest?

3. Millised on Läänemaa lapsevanemate üldised hoiakud õuesõppe rakendamise suhtes lasteaia õppe- ja kasvatustegevuses?
4. Millised on Läänemaa lapsevanemate ootused ja hirmud seoses õuesõppega?

Bakalaureusetöö jaguneb kolmeks põhiosaks. Esimeses, teoreetilises osas, keskendun õuesõppe pedagoogika olemusele ja rakendamisele lasteaias. Teises osas kirjeldatakse uurimistöö metoodikat ja valimit. Kolmas osa hõlmab uurimistöö tulemusi ja nende analüüsi. Uurimismeetodiks on valinud kvantitatiivne andmeanalüüsi.

Käesolev töö annab põhjalikuma ülevaate Läänemaa lapsevanemate suhtumisest õuesõppesse ja toob välja, kuidas nende teadlikkus ja arusaamad mõjutavad õuesõppe edukust koolieelses hariduses, lähtudes nii laste tervise kui ka hariduse kvaliteedi ja keskkonnateadlikkuse edendamisest.

1. ÕUESÕPPE PEDAGOOGIKA OLEMUS JA RAKENDAMINE LASTEAIAS

1.1. Õuesõppe olemus ja tähtsus

Õuesõppe tähendab õppimist looduses. Õuetegevused annavad lastele võimaluse aktiivselt osaleda ja õppida läbi tegutsemise. Õppimine eeldab pidevat tegevust ja pingutust. Tegevused, mis pakuvad esmaseid kogemusi, aitavad lastel muuta teoreetilised teadmised praktiliseks kogemuseks, talletada need pikaajalisse mällu ning rakendada õpitut igapäevaelu probleemide lahendamisel (Yildirim, Akamca, 2017, lk 1-10).

Õppimine väljub klassiruumist, näiteks metsa, parki, aeda või mõnda teise looduslähedasesse kohta. Õues õppimine keskendub aspektile, et lapsed saaksid kogeda ja avastada ümbritsevat maailma otsese kokkupuute kaudu. Inglise õuesõppe ekspert Sue Waite arvates on õuesõppe eesmärk arendada lastes sügavat loodustunnetust ning kujundada arusaama looduses toimuvatest protsessidest, kasvatada hoolivaid ja vastutustundlikke täiskasvanuid (Waite, 2017). Õuesõppe põhineb ideel, et õppimine toimub nii õues, kui ka siseruumides (Kiviranta et al., 2024, lk 102-119).

Tänapäeva kiiresti arenevas linnakeskkonnas veedavad lapsed suure osa ajast siseruumides ja elektrooniliste seadmete taga. Õuesõppe annab neile võimaluse olla füüsiliselt aktiivsed ja kogeda looduses viibimist. Päriskeskond pakub lastele võimalusi küsida, avastada kõigi oma meeltega. Rahvaluuleteadlane ja loodusmees Mikk Sarv (2008, lk 8-17) kirjeldab õuesõpet kui õppimist, mis toimub ehedas looduskeskkonnas, kus õpitakse kõigi meelte kaudu vahetult kogedes, oma kätega praktiliselt tegutsedes ja kogemusi teistele vahendades. *Erinevate meelte stimuleerimise kaudu võib olla võimalik rahustada ka väga elavate ja aktiivsete laste meeoleolu* (Quennerstedt & Öhman, 2021, lk 205 ja Keel, 2024, lk 8-32). Lehte Tuuling (2018, lk 115-129) on öelnud, et õuesõppe on õpetamismeetod, mis soodustab aktiivset osalust, praktilist tegevust ja teadmiste omandamist loomulikus keskkonnas, pakkudes seejuures olulisi emotsionaalseid ja iluelamusi.

Laste varajane kokkupuude looduskeskkonnaga on tähtis, kuna see loob tugeva aluse nende keskkonnatundlikkusele ja ökoloogilisele teadlikkusele. Otsene kokkupuude loodusega aitab lastel mõista, kuidas nende tegevused mõjutavad loodust. Türgi teadlased on enda uurimistöös toonud välja, et lähedus looduslikele keskkondadele ja igapäevane kokkupuude nendega

suurendab laste keskendumisvõimet ja parandab kognitiivseid oskusi (Yildirim, Akamca, 2017, lk 1-10). Lastes arendatakse ühtlasi keskkonnateadlikkust, mis mõjutab neid kogu elu (Louv, 2005). Rootsi kasvatusteadlased ja uurijad Dahlgren ja Szczepanski (2006) rõhutavad samuti, et looduses õppimine võimaldab sügavamalt ühendust ümbritseva maailmaga ja aitab arendada kuuluvustunnet, mida linnakeskkonnas võib olla keeruline saavutada.

Looduses õppimine annab lastele ka oskused, mis on vajalikud elu rikastamiseks, toetavad nende emotsionaalset ja sotsiaalset arengut. Laste varajane kokkupuude loodusega aitab neil ka sotsiaalselt areneda, kuna õuesõpe võimaldab lastel teha koostööd, arvestades üksteisega ja jagada vastutust ühistes tegevustes. Haridusteadlane Mark Rickinson (2004) on välja toonud, et õuesõpe toetab laste füüsilist, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut, aidates neil arendada loovust, lahendada probleeme ja kogeda õpirõõmu loomulikus keskkonnas. Tegutsemine looduses kõigi meelte kaudu – haistmise, kompimise, kuulmise ja nägemise abil – muudab õppimise vahetumaks ja meeldejäavamaks. Nii saavad lapsed tugeva aluse, mõistmaks looduses toimuvaid protsesse. Õuesõppe ei anna ainult teadmisi looduse kohta, vaid arendab ka meeskonnatöö oskusi ja loovust. Sageli tuleb lastel õppida koos teistega probleeme lahendama.

1.2. Õuesõpe toetab lapse arengut ja tervist

Õuesõpe on oluline osa lapse tervisliku ja tasakaalustatud arengu toetamisel. Õues õppimine pakub mitmekesiseid võimalusi füüsiliseks tegevuseks, sotsiaalseks suhtlemiseks ja loovaks õppimiseks looduslikus keskkonnas. Õuesõppe tegevused aitavad kaasa lapse eneseteadlikkuse ja heaolutunde kasvule ning loovad head eeldused harmooniliste suhete loomiseks teiste lastega. Läbi arutelude ja koostöö, näiteks järjekorra ootamise, õpivad lapsed suhtlemist ja sotsiaalseid oskusi, mis aitavad neil hilisemas elus konfliktidega paremini toime tulla (Tuuling, 2018, lk 115-129).

Õuetegevuste eesmärk on pakkuda lastele terviklikke arenguvõimalusi, võimaldades neil õppida läbi praktiliste kogemuste ja aktiivse mängu. Õues saavad lapsed vabalt ja loomulikumalt väljendada oma erinevaid võimeid ja arusaamu, mis siseruumides ei ole alati võimalik (Mart, 2021, lk 358-372). Uuringud on näidanud, et looduses viibimine parandab inimeste üldist tervist ja heaolu. Õpikeskkonnana võib loodus avaldada positiivset mõju laste isiklikule ja sotsiaalsele arengule, tervisele, heaolule ning õppimisvõimele (Kiviranta et al., 2024, lk 102-119). Looduses veedetud aeg inspireerib lapsi märkama detaile, looma seoseid ja mõtestama ümbritsevat keskkonda. On oluline, et õuesõppes saavad lapsed kogeda vahetut

seost looduse ja õppimise vahel. Mikk Sarve sõnul võimaldab õuesõpe lastel vabalt ja omas tempos uurida, katsetada ja õppida, mis muudab õpiprotsessi neile motiveerivamaks ja nauditavamaks. Looduskeskkonnas on õppimine kaasahaarav ja meelte kaudu kogetav. Lapsed saavad omal käel avastada ja kogeda uusi aspekte ümbritsevast maailmast. Näiteks võivad lapsed vahetult tunda õppida ilmastikunähtuste ja aastaegade vaheldumist. Vahetu kogemus avardab nende maailmapilti ja seob õpitu igapäevaeluga (Sarv, 2008, lk 8-17).

Vabas õhus viibimine tugevdab laste immuunsüsteemi ja suurendab üldist füüsilist vastupidavust, aitab ennetada ülekaalulisust ja vähendada stressi. Norra alushariduse professor Ellen Beate Hansen Sandseter (2022, lk 111-126) rõhutab, et õuesõpe ja -mäng toetavad laste füüsilist aktiivsust, mis omakorda parandab nende tervist. Näiteks looduses liikumine arendab lapse koordineerimise ja tasakaalu, kuna ebahõltselisel maapinnal liikumine nõuab suuremat pingutust. Regulaarne õues viibimine kujundab lastes arusaamise, et kehaline aktiivsus looduses viibimise ajal on loomulik osa meie igapäevaelust. Maris Peeba (2023, lk 6-21) on oma bakalaureusetöös kirjutanud, et aja veetmine looduses mõjub rahustavalt ja aitab pingeid maandada. Regulaarne õuesõpe vähendab laste stressi ja ärevust, parandab keskendumisvõimet ning toetab kognitiivseid funktsioone, sealhulgas mälu ja tähelepanuvõimet. Looduses veedetud aeg aitab lastel rahuneda ja eemalduda igapäevaelu kiirustamisest, luues rohkem võimalusi loovuseks ja keskendumiseks. Uuringud on näidanud, et üks õuesõppe päev nädalas võib märkimisväärselt suurendada õpilaste motivatsiooni ja vähendada haigustest tingitud puudumisi (Sarv, 2008, lk 8-17). Samuti pakub loodus tervislikku keskkonda, kus värske õhk ja päikesevalgus mõjutavad positiivselt laste kehalist ja vaimset heaolu. Lapsed saavad joosta, hüpata, ronida ja mängida. Liikumine arendab motoorseid oskusi ja kujundab elukestva liikumisharjumuse (Dahlgren jt, 2012; Vihman, 2016, lk 4-17).

Kehaline aktiivsus ja kontakt loodusega aitavad lastel säilitada tervislikku eluviisi ning vähendavad pikemas perspektiivis haigestumise riski. Õuesõpe aitab lastel paremini mõista looduse olulisust inimese elus. Lapses kujuneb teadlikkust, et keskkonna hoidmine algab igaühe väikestest igapäevaeluvalikutest. Lapsed hakkavad rohkem loodust hindama ja austama. Nad õpivad vastutama nii keskkonna kui ka üksteise eest. Rootsi professor Patric Grahni (2012, lk 65-125) ning teadlased Dahlgreni ja Szczepanski (2006) sõnul arendab looduses viibimine lapses empaatiat ja austust kõige elava vastu, annab teadmisi loodusressurssidest ja keskkonnasäästlikkust käitumisest.

1.3. Õuesõppe ohud ja riskid

Ohutuse ja riski hindamise oskus on õuesõppe lahutamatu osa, mis aitab lastel arendada eluks vajalikke oskusi. Õpetaja ja metsakooli juht Sara Knight (2011) rõhutab, et riskide võtmine on oluline osa lapse arengust, kuna see võimaldab neil katsetada oma võimete piire ning õppida riske mõistlikult hindama. Õuetegevustes saavad lapsed võimaluse proovida uusi asju ja võtta ette isiklikke väljakutseid, olles samal ajal täiskasvanute järelvalve all. Õues tegutsemine toob lastele kaasa uusi väljakutseid ning loob võimalusi riskide hindamiseks turvalises keskkonnas. Samuti arenevad laste oskused keeruliste olukordadega toime tulemiseks (Tuuling, 2013, lk 97-121).

Looduslikud õuesõppekeskkonnad pakuvad teistmoodi väljakutseid. Lapsed saavad harjutada ümbruse tingimustega kohanemist, õppides arvestama ilma, maastiku omaduste ja teiste looduslike teguritega. Riski hallatakse sobiva ja vastuvõetava riskitaseme leidmisega ning riskide võtmine võib kaasa tuua ka positiivseid tulemusi. Laste puhul on see eriti oluline, kuna olles valmis võtma riske, proovivad nad uusi tegevusi ning katsetavad pidevalt arenedes enda piire, uurides seda, mida veel vähe oskavad (Fil, 2019, lk 8-9). Sedasi kujundavad nad oskust vastu võtta iseseisvalt kaalutletud otsuseid ning tegutseda olukorra eripärast lähtuvalt.

Õuesõppe kogemused toetavad laste vaimset ja füüsilist arengut, valmistades neid ette keerulisemateks ja potentsiaalselt riskantsemateks olukordadeks tulevikus. Suurbritannia koolitaja Kathryn Solly (2015) kirjeldab tänapäeva "riskivaba kultuuri", kus täiskasvanud püüavad lapsi kaitsta nii nähtamatute riskide kui ka nende endi tegude eest. Tema sõnul põhinevad riskide võtmised tegevustel, mida lapsed igapäevaselt teevad, kuid eesmärk on minna samm kaugemale, proovida midagi uut, avastada senitundmatut. Oluline on mõista, et selline riskivõtmine ei kujuta endast ohtu, kui see toimub piisavalt turvalises keskkonnas.

Macquarie ülikooli magistriõppe juht Helen Little ja professor David Eager (2010, lk 497-513) täpsustavad, et risk erineb ohust. Risk tähendab olukorda, kus tegevuse lõpptulemus ei ole kindel – tulemused võivad olla positiivsed või negatiivsed. Nad toovad esile, et sellised olukorrad võivad olla erinevalt tajutavad: oht võib olla hästi nähtav, varjatud, raskesti tajutav või koguni täiesti tundmatu. Seetõttu on oluline, et lapsed õpiksid mõistma riski ja ohu erinevust ning arendaksid oskust olukordi hinnata ja neile vastavalt reageerida. Õuesõppe abil omandavad lapsed oskused, mis aitavad neil mitte ainult looduskeskkonnas toime tulla, vaid valmistavad neid ette ka tulevasteks olukordadeks, kus otsuste tegemine ja vastutus võivad olla

suuremad. Tänu saadud kogemustele suudavad nad elus paremini orienteeruda ning oskavad targemalt ja teadlikumalt käituda nii enda kui ka teiste turvalisuse nimel.

1.4. Lasteasutuse ja kodu koostöö õuesõppe rakendamisel

Lasteaia ja kodu koostöö on lapse arengu ning hariduse seisukohalt ülioluline, kuna see loob tervikliku ja toetava õpikeskkonna. Kasvatusteadlane Tiiu Kuurme (2007) rõhutab, et lasteasutuste ja perede koostöö kvaliteet mõjutab laste edasist arengut, motivatsiooni ja toimetulekut. Kuurme sõnul on koostöö aluseks vastastikune austus, usaldus ja selge kommunikatsioon, mis aitavad mõista ja arvestada lapse vajadusi kodus ning lasteasutuses. Selleks et luua tugev ja tulemuslik koostöö lasteasutuse ja kodu vahel, on oluline, et mõlemad osapooled osaleksid aktiivselt lapse arendamisel ja toetamisel. Vanematel on otsustav roll, milliseid tegevusi lapsed saavad kogeda nii kodus kui lasteaias. Kui mõned vanemad piiravad laste tegevusi, näiteks riskantset mängu ohutuskaalutlustel, mõjutab see laste võimalusi avastada ja õppida läbi kogemuste (Mart, 2021, lk 358-372). Lapsevanematele tuleb selgitada õuesõppe eesmärke ja kasulikkust ning pakkuda neile võimalusi osaleda õuesõppe tegevustes või saada praktilisi nõuandeid õues õppimise toetamiseks koduses keskkonnas. Näiteks võivad vanemad korraldada looduses jalutuskäike, aidata lastel avastada loodusteaduslikke nähtusi või toetada nende uudishimu keskkonna vastu.

Lisaks toovad Lehte Tuuling (2018, lk 115-128) ja Kukharenkova (2023, lk 6-37) välja, et lastevanematele suunatud teavitus- ja koolitusprogrammid võivad olla oluliseks abiks õuesõppe metoodika edendamisel. Kui vanemad mõistavad õuesõppe olulisust ja saavad konkreetseid soovitusi, kuidas õppeprotsessi toetada, kasvab nende valmidus õuetegevustest osa võtta. Ühtlasi aitavad vanemad kaasa lapse terviklikule arengule. Näiteks võib lasteaed kaasata vanemaid ühisprojektidesse, nagu aiandus- või matkapäevad. Suur osa vanemaid sooviks osaleda ja panustada õuesõppe tegevustesse, kuid nad tunnevad, et neid ei kaasata piisavalt planeerimisse ega teavitata piisavalt tegevuste kasulikkusest ja turvalisusest (Cosarba, Torkos, 2023, lk 181-191).

Koostööd toetab avatud ja konstruktiivne kommunikatsioon lasteasutuse ja vanemate vahel. Regulaarne tagasiside lapse edusammude kohta ning vestlus, kus arutatakse lapse tugevusi ja arenguvajadusi, aitab luua usaldust ning tugevdada kodu ja lasteaia vahelist sidet. Õuesõppe kontekstis võib lapsevanemaid teavitada lapse poolt looduskeskkonnas omandatud

konkreetsetest oskustest või teadmistest ning pakkuda ideid, kuidas neid oskusi koduses keskkonnas edasi arendada.

2. UURIMISTÖÖ METOODIKA

2.1. Uurimistöö eesmärgid ja uurimisküsimused

Käesoleva töö eesmärk on uurida, kuidas mõistavad õuesõppe olemust ja suhtuvad selle rakendamisse Läänemaa koolieelses eas laste vanemad.

Bakalaureusetöös otsitakse vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Milline on Läänemaa lapsevanemate arusaam õuesõppest?
2. Millised on teadmised lapsevanemate õuesõppe põhimõtetest ja kasulikkusest?
3. Millised on Läänemaa lapsevanemate üldised hoiakud õuesõppe rakendamise suhtes lasteaia õppe- ja kasvatusgevuses?
4. Millised on Läänemaa lapsevanemate ootused ja hirmud seoses õuesõppega?

Nende küsimuste selgitatakse välja lapsevanemate teadlikkus, hoiakud, ootused ja hirmud õuesõppe osas. Uuritakse, millised tegurid mõjutavad kõige enam vanemate arvamust ning kas teatud rühmad peavad õuesõpet laste arendamisel sobivamaks või vähem sobivaks. Töö autor keskendub lapsevanemate varasemate kogemuste mõjule nende suhtumisel õuesõppesse.

2.2. Uurimistöö meetodite valik ja kirjeldus

Uurimistöös olen kasutanud kvantitatiivset uurimismeetodit, mille raames kogusin lastevanematelt vajalikud andmed standardiseeritud ankeedi abil (lisa 1). Lähtusin küsimusi koostades Ameerika akadeemiku John W. Creswelli (2014, lk 40-41) seisukohast, et kvantitatiivse uurimuse puhul on oluline uurimisküsimuse täpsus.

Ankeetküsitlus võimaldas kaasata uuringusse suure hulga inimesi ning esitada piisavalt küsimusi, et saada põhjalik ülevaade uuritavast teemast (Hirsjärvi, Remes, Saajavaara, 2010). Ankeet edastati lastevanematele kahes vormis: elektrooniliselt Google Forms'i kaudu Läänemaa lasteaedade direktorite vahendusel ja paber kandjal otse lapsevanemale. Küsimustiku koostamisel lähtusin koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast (2008) ning uurimistöö teoreetilistest alustest. Küsimustik sisaldas valikvastustega ja avatud küsimusi, mis andsid võimaluse koguda nii struktureeritud kui ka sisuliselt avaramat tagasisidet.

Ankeet sisaldas 22 küsimust ja koosnes kolmest osast. Esimene osa sisaldas vastajate üldandmeid nagu lastevanemate vanus ja haridustase. Teine osa keskendus põhiküsimustele, mis andsid ülevaate Läänemaa lastevanemate teadlikkusest ja hoiakutest õuesõppe suhtes. Kolmas osa koosnes avatud küsimustest, mis andis lastevanematele võimaluse jagada oma ootusi ja hirme õuesõppe suhtes ning teha ettepanekuid olukorra muutmiseks. Küsimuste sõnastamisel toetusin töö teoreetilisele osale, pöörates tähelepanu õuesõppe eesmärkidele ja praktilistele rakendusvõimalustele. Viimased on kajastatud varasemates uuringutes ja koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas (2008).

2.3. Protseduuri kirjeldus

Põhiuurimus viidi läbi ajavahemikus 10.01.25 – 31.01.25 Läänemaal. Uurimistöö valim koosnes kolmest suurest ja ühinenud lasteaedade süsteemist Läänemaal. Uurimuse läbiviimiseks pöördusin lasteaedade direktorite poole, saates neile ametliku kirja palvega edastada minu küsimustik lastevanematele. Direktorite ja lastevanemate abiga lootsin saada andmeid, mis toetaksid töö eesmärkide saavutamist ja aitaksid põhjalikumalt analüüsida uuritavat teemat. Samuti saan luua otsekontakti lapsevanematega ja edastada neile paber kandjal küsimustiku.

2.4. Valimi kirjeldus

Valimi koostamisel lähtusin eesmärgist saada terviklik ülevaade Läänemaa erinevate lasteaedade lapsevanemate hoiakutest ja teadlikkusest õuesõppe osas. Kaasasin valimisse suuri ühinenud lasteaedu, et tagada võimalikult mitmekesine ja esinduslik valim. Valim on eesmärgipärane, hõlmates lapsevanemaid, kelle lapsed käivad järgmistes Läänemaa lasteaedades:

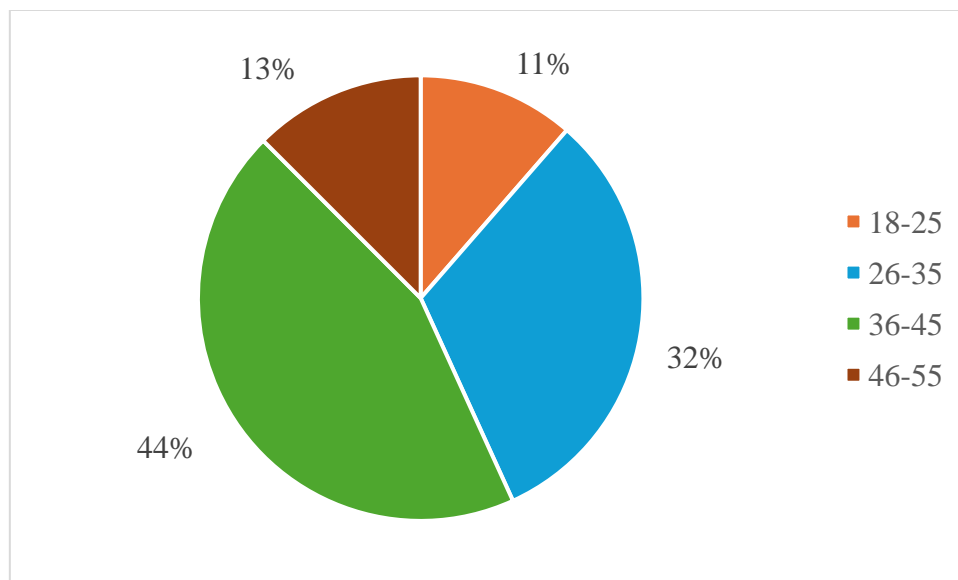
- Haapsalu Vanalinna lasteaiad (Päikesejänku ja Tõrukese lasteaiad);
- Haapsalu Kesklinna lasteaed (Vikerkaare, Tarekese ja Pääsupesa rühmad);
- Lääne-Nigula lasteaiad (Martna, Nõva, Linnamäe, Noarootsi, Palivere, Risti ja Taebla lasteaed).

Nimetatud lasteaiad osutusid valituks, kuna esindavad Läänemaa haridusvõrku, kus on nii suuremaid keskusi kui ka väiksemaid maapiirkondi. Valitud lasteaedade põhjal kujunes mitmekülgsem ülevaade üldistest suundumustest lastevanemate seas.

Küsitluses osalemine oli vabatahtlik ja anonüümne, ankeedile vastas 88 lapsevanemat. Nendest 30 ankeeti anti lapsevanemale paber kandjal ja 58 vastust saadi Google Forms kaudu.

Vastanute vanuseline jaotus näitab, et küsitluses osalenud lapsevanemate seas oli kõige suurem esindatus vanusegrupis 36–45 aastat, moodustades 44% vastanutest. Teine suurim vanusegrupp oli 26–35-aastased, kelle osakaal oli 32%. Samuti osales küsitluses 18–25-aastaseid lapsevanemaid, moodustades 11% vastanutest. Vanusegruppides 46–55 aastat oli vastajate osakaal väiksem, vastavalt 13% ja 56+ aastat polnud ühtegi vastajat.

Üldiselt näitab vastanute vanuseline jaotus, et kõige rohkem osalesid lapsevanemad, kelle lapsed on koolieas või haridusteel aktiivses etapis (joonis 1).

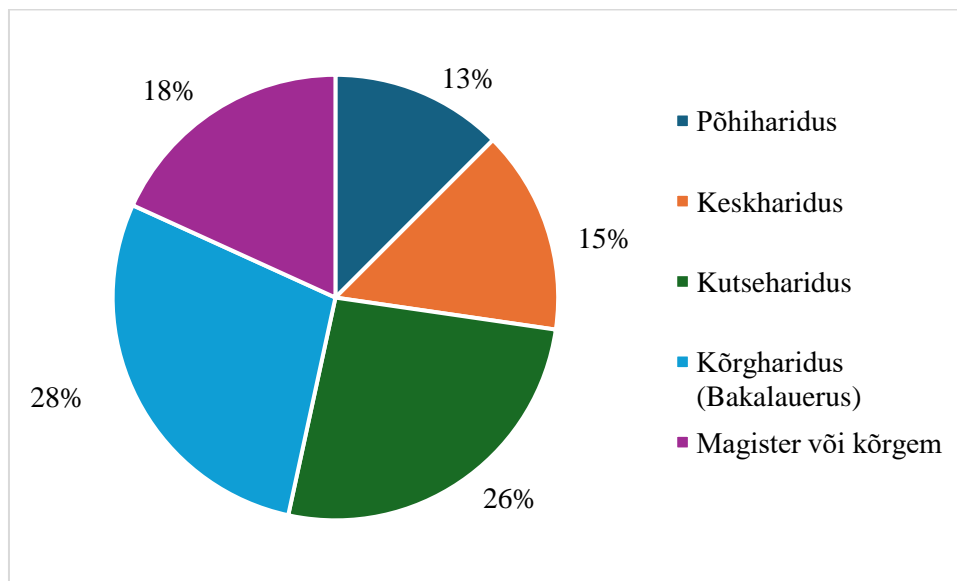
Joonis 1. Uuringus osalenud lapsevanemate vanus

Uurimustöö tulemus annab ülevaate lapsevanemate haridustasemest. Ankeedi vastused näitavad, et kõige arvukama osa moodustasid kõrgharidusega lapsevanemad (28%), neile järgnes kutseharidusega vanemate grupp (26%).

Lapsevanemate haridustase võib mõjutada vanemate teadlikkust ja suhtumist laste haridusse eeldusel, et kõrgema haridustasemega vanemad on haritumad ning seega teadlikumad õuesõppe kasulikkusest nende laste arengule.

Magistrikraadiga või kõrgema haridustasemega lapsevanemaid oli vastanute seas 18%, mis näitab, et märkimisväärne osa vastanutest on jätkanud õpinguid kõrghariduse tasemel. Samas

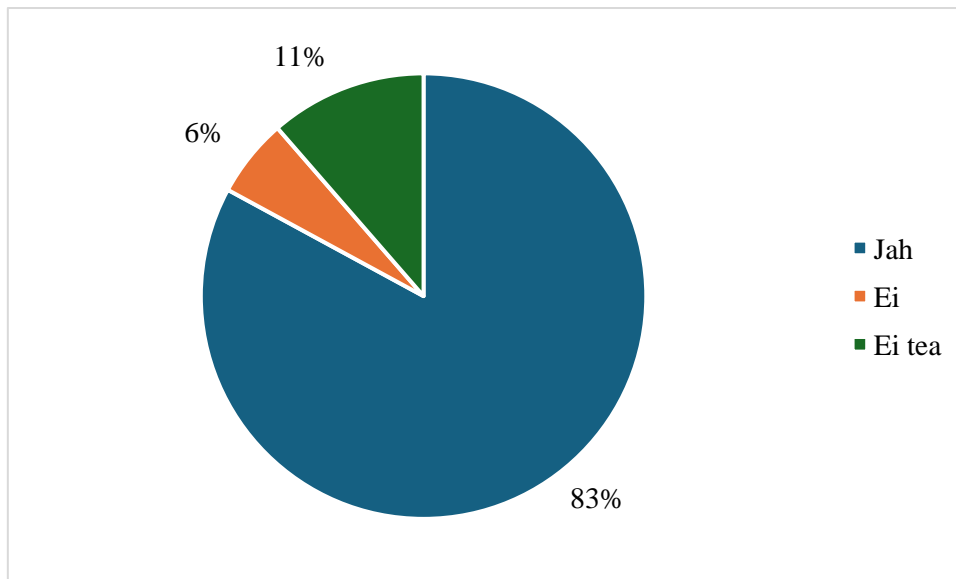
oli keskharidusega lapsevanemaid 15% ning põhiharidusega 13%. Võrreldes kõrgharitud vanematega oli viimaste osalus küll väiksem, kuid siiski arvestatav (joonis 2).

Joonis 2. Uuringus osalenud lapsevanemate haridustase

Enamik lapsevanemaid (83%) kinnitas, et nende laps(ed) osalevad lasteaia õuesõppe tegevustes. Paljudes lasteaedades on õuesõppe tavapärane ja oluline osa õppeprotsessist.

Vaid väike osa vanematest (6%) vastas, et nende lapsed ei osale õuesõppes. Mitteosalemise põhjused võivad olla erinevad, näiteks lasteaia vähesed võimalused või vanemate puudulikud teadmised õuesõppes. 11% lapsevanematest ei osanud öelda, kas nende lapsed osalevad õuesõppe tegevustes, mis viitab, et mõned vanemad ei ole kursis lasteaia õppekava ja tegevustega või ei ole saanud selle kohta piisavalt teavet (joonis 3).

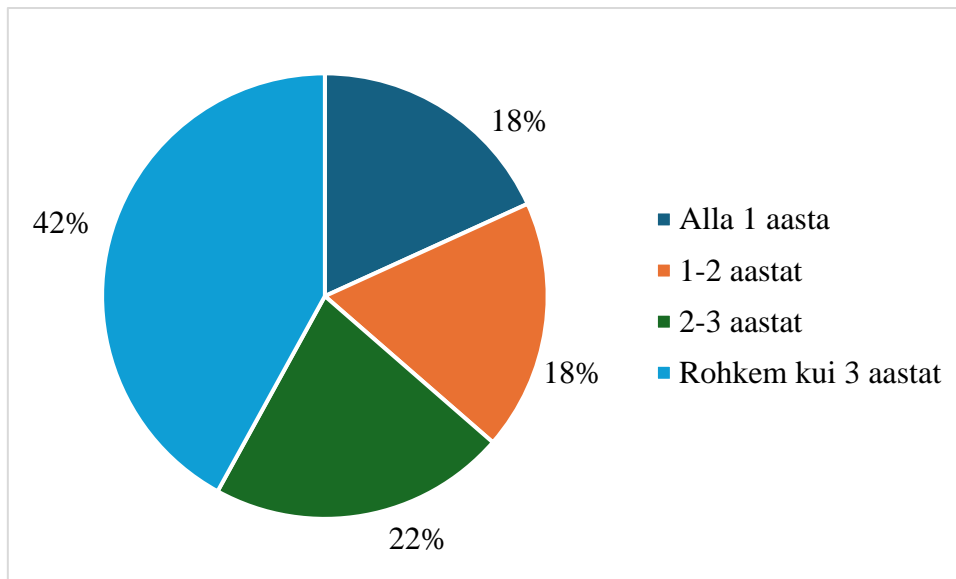

Joonis 3. Kas teie lapsed osalevad õuesõppe tegevustes

Enamik lapsi viibib lasteaias pikaajaliselt. Viimane aspekt on oluline näitaja lasteaia mõjust lapse varajases hariduses ja sotsiaalses arengus.

Kõige suurem osa lastest (42%) on käinud lasteaias rohkem kui kolm aastat, 22% lastest on käinud lasteaias kaks-kolm aastat. Paljud pered eelistavad, et laps kogeks enne kooli minekut lasteaias pakutavat tuge ja arengukeskkonda.

Väike osa lastest ehk 18% on käinud lasteaias alla aasta. Seda võib seletada perede isiklike valikute, töö- ja elutingimustega, samuti laste individuaalsete vajadustega. Siiski mängib lasteaed olulist rolli enamike laste arengus, pakkudes neile tuge, haridust ja sotsialiseerumist juba varakult (joonis 4).

Joonis 4. Kaua on käinud uuringus vastajate laps lasteaias

Uurimismeetod põhineb lasteaias käivate laste vanematele edastatud küsitluse vastuste võrdlusel ja analüüsil. Kokkuvõtval kujul on vastused välja toodud eelpool toodud joonistel. Vanemad vastasid küsitlusele aktiivselt, mis tõi esile erinevaid lähenemisi ja suhtumisi õuesõppesse. Sellel pinnalt oli hea analüüsida ja kokkuvõtteid koostada. Samuti oli palju abi vanemate pakutud ettepanekutest õuesõppe muutuste osas.

3. UURIMISTÖÖ TULEMUSED JA NENDE ANALÜÜS

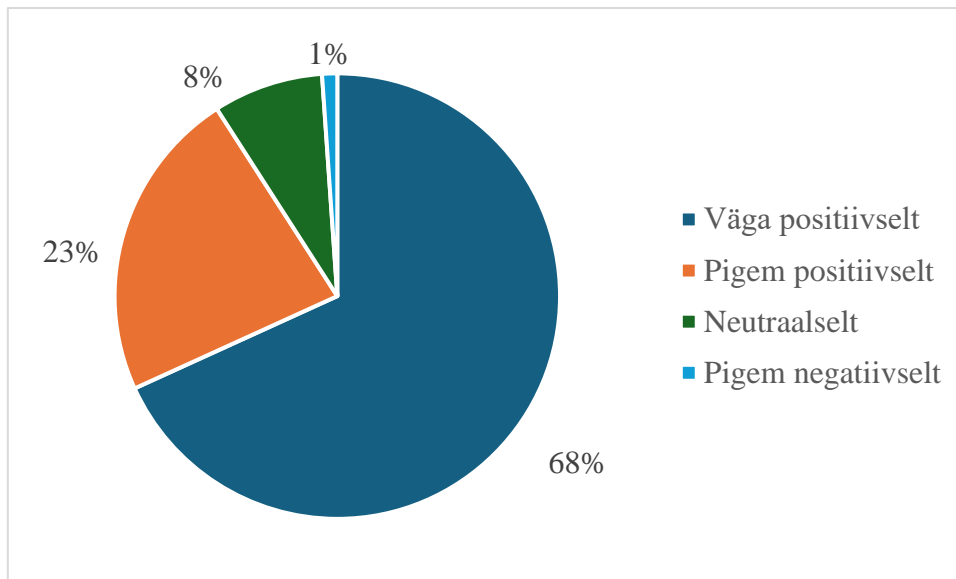
3.1. Lapsevanemate teadlikkus õuesõppest

Lapsevanemate arvates on õuesõppe kujul tegemist arendava ja mitmekesise võimalusega, mis pakub lastele praktilisi tegevusi looduskeskkonnas. Õuesõppe on tihti seotud looduse uurimisega. Lapsed saavad jälgida looduskeskkonna muutusi ja kogeda neid erinevate meelte kaudu ning ühtlasi rakendada praktilisi oskusi, näiteks taimede kastmine, looma jälgede uurimine või loodumängud. Üks lapsevanem kirjutas: *“Õuesõppe aitab lapsel paremini keskenduda ja õppida mänguliselt ning loomulikus keskkonnas.”*

Samuti on lastevanemate arvates oluline, et õuesõppe ühendaks õppetegevused looduses toimuvaga, näiteks erinevate nähtuste vaatlemine, matemaatilised mängud looduslike objektidega või lugemis- ja kirjutamisülesanded õues. Looduskeskkond aitab lastel mõista õpitavat reaalses kontekstis.

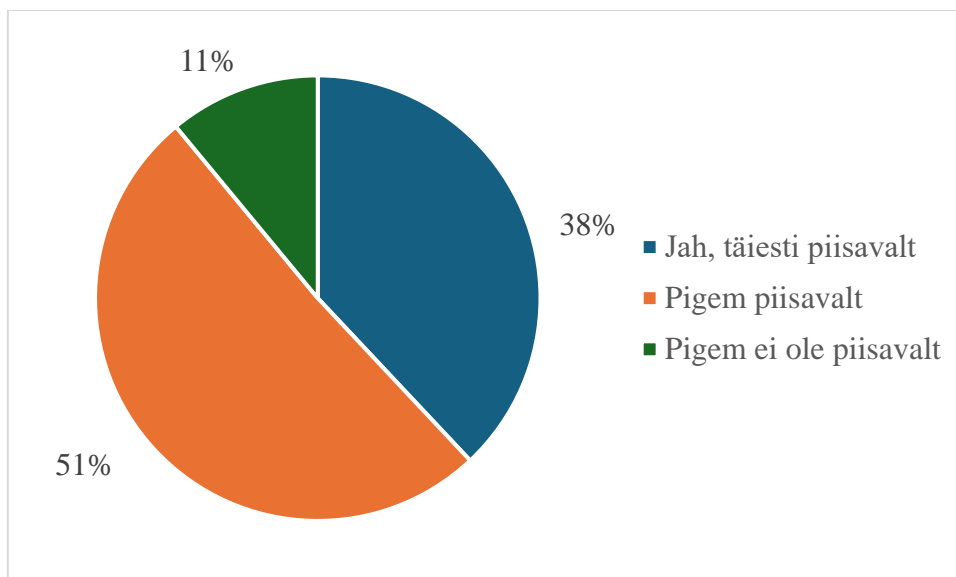
Vanemad toovad esile õuesõppe kasulikkuse laste füüsilise tervise arendamisel. Õuesõppe aitab tugevdada laste immuunsust, annab võimaluse viibida värskes õhus ning toob välja liikumise eeliseid. Samuti peetakse õuesõpet oluliseks emotsionaalse ja vaimse heaolu toetamisel, kuna see pakub lastele vaba ja loovat õppimisvõimalust.

Lapsevanemad on õuesõppe suhtes valdavalt positiivselt meelestatud. Vastanud suhtuvad õuesõppesse kas väga positiivselt (68%) või pigem positiivselt (23%). Neutraalset hoiakut avaldas vaid 8% vastanutest ning negatiivseid vastuseid oli minimaalselt (1% suhtes pigem negatiivselt). Selline tulemus näitab, et lapsevanemad toetavad õuesõpet kui õppemeetodit ja märkavad selle kasulikkust oma laste arengus (joonis 5).

Joonis 5. Uuritavate lapsevanemate suhtumine õuesõppe õpimeetodisse

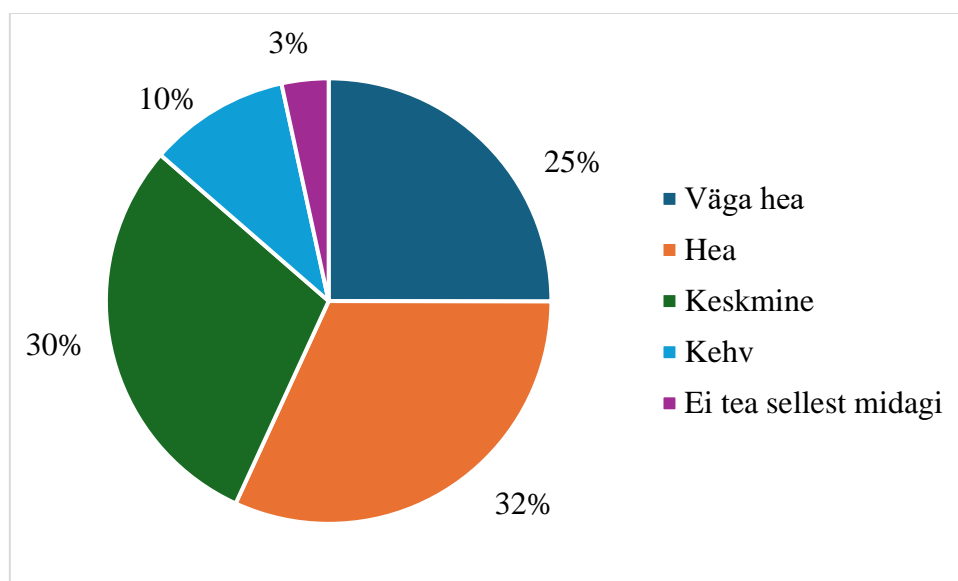
Vanemad leiavad, et õpetajatel on piisavalt teadmisi ja oskusi õuesõppe läbiviimiseks: 38% usub, et lasteaiaõpetajatel on täiesti piisavalt teadmisi ja oskusi, 51% arvab, et pigem piisavalt. 11% vastanutest kahtleb õpetajate oskustes, kuigi "ei ole piisavalt" vastanuid ei olnud. Kokkuvõtvalt hinnatakse õpetajate ettevalmistust piisavaks. Siiski on osa vanemate arvates õpetajatel arenguruumi teadlikkuse suurendamiseks ja oskuste arendamiseks (joonis 6).

Joonis 6. Õpetajate ettevalmistus õuesõppeks vanemate hinnangul

Lapsevanemate enda teadlikkus õuesõppest on kõrge. 25% hindab oma teadmisi väga heaks, 32% heaks ja 30% keskmiseks. 10%, vanematest on kehva teadmistega, 3% ei tea õuesõppest midagi. Uurimistöö käigus selgus, et Läänemaa lapsevanemad on õuesõppest üldiselt teadlikud ja hindavad positiivselt, kuid on ka lapsevanemaid, kes vajaksid lisainfot: „*Tean, et lasteaias tehakse palju põnevat, aga vahel võiks rohkem jagada, mida täpselt tehakse ja miks see lapsele kasulik on.*“

Kokkuvõtvalt on enamik lapsevanemaid õuesõppe olemusest teadlikud ja oskavad selle kasulikkust hinnata. Umbes kümnendik vastanud vanematest vajaks lisateavet ja tutvustust õuetegevuste põhimõtete kohta (joonis 7).

Joonis 7. Vanemate teadmised õuesõppe põhimõtetest ja kasulikkusest

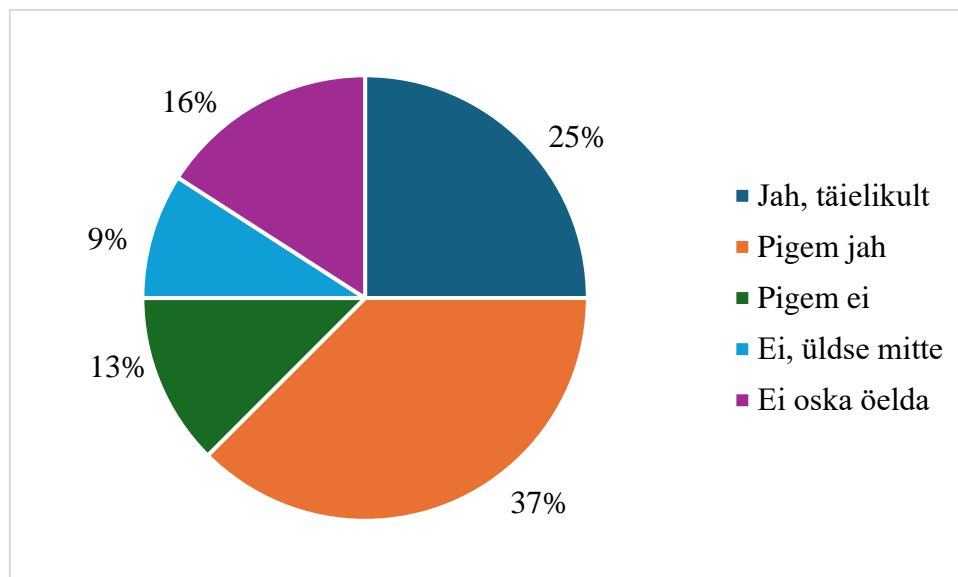
3.2. Lapsevanemate teadmised ja teabeallikad õuesõppest

Küsitluse tulemustes on näha, et õuesõppe on erinevates allikates erinevalt tuntud. Kõige levinumad teabeallikad on lasteaiad, kuna õuesõppe on lasteaedades juba laialdaselt kasutusel ja levinud. Lasteaedade õpetajad ja muu personal valdavad õuesõppe teemat ja jagavad teavet peredele, mistõttu on lasteaiaga seotud inimeste teadlikkus suur.

Sotsiaalmeedia on teine oluline allikas, kus vanemad jagavad teadmisi ja kogemusi õuesõppe kohta. Raamatud ja teadusartiklid pakuvad õuesõppe alast teavet teaduslikult põhjendatud info otsijale. Teadusliku kirjanduse osakaal teabeallikana on küll kahjuks väiksem võrreldes otse

lasteaiast ja sotsiaalmeediast saadava teabe ja sotsiaalmeediaga, kuid siiski oluline allikas teadlikele vanematele, kes soovivad põhjalikku arusaama õuesõppe kasulikkusest ja teaduslikest alustest. Meedias leiab õuesõppe samuti kajastamist, kuid see ei ole nii levinud kui teised allikad. Meediakanaleid oskuslikult kasutades saab aga tõsta ühiskonna teadlikkust õuesõppe osas. Omavahelise suhtluse käigus on info vahendajatenä määrav roll ka lapsevanematel endil. Õuesõppe pole kõigile vanematele veel igapäevaseks teemaks saanud, kuid siiski võib see olla arutelude osaks pereringis, eriti neile, kes on selle kohta teavet saanud lasteaiast või sotsiaalmeediast. Vastusevariant „muu“ näitab, et mõned vastajad ei ole õuesõppest üldse kuulnud.

Uuringu tulemuses on näha, et enamik vastajatest peab õuesõppe kohta jagatavat infot pigem piisavaks. Suurim osa (37%) vastanutest leidis, et lasteaed pigem teavitab õuesõppest, samas 25% arvas, et infot jagatakse täielikult. 62% vastajatest tunneb, et nad saavad vajaliku teabe kätte. Samas leidis vanemaid, kes arvavad, et lasteaiateavitustöö võiks olla parem. 13% vastanutest vastas pigem ei ning 9% arvas, et infot üldse ei jagata. Ülalnimetatud väikesed, kuid arvestatavad protsendinumbrid viitavad võimalikule kitsaskohale, et osa lapsevanemaid ei saa õuesõppe eesmärkidest ja tegevustest arusaamiseks piisavalt infot. Huvitava asjaoluna selgus, et 16% vastanutest ei osanud hinnangut anda. Ilmselt ei ole vanemad teema vastu huvi tundnud või ei ole neil võimalusi teabeallikatega kokku puutuda (joonis 8).

Joonis 8. Lapsevanematele jagatav info õuesõppest

3.3. Lapsevanemate hoiakud õuesõppe suhtes

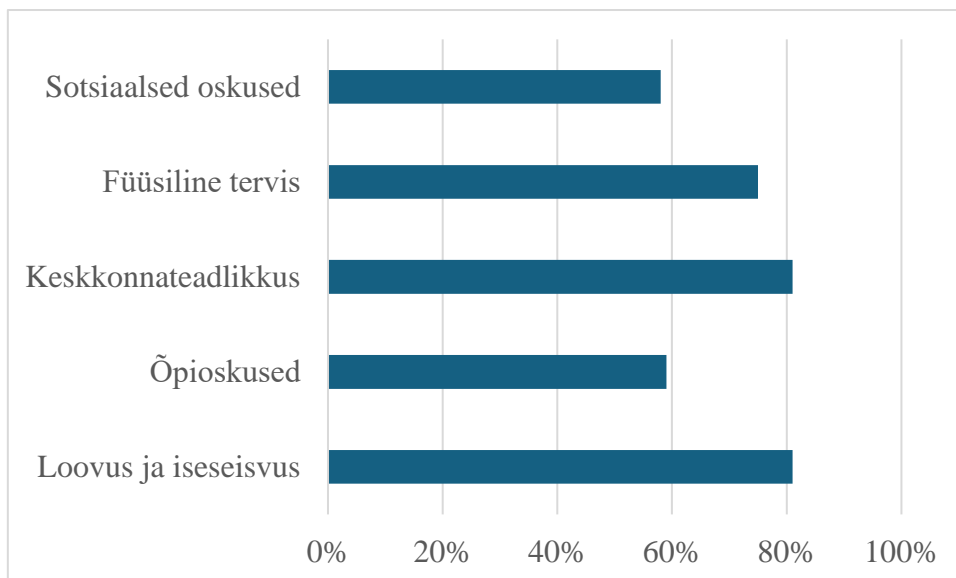
Kõige enam tõid lapsevanemad oma vastustest välja keskkonnateadlikkuse arengu tähtsust. Õuesõppe annab lastele praktilisi kogemusi ja võimalusi mõista, millistel viisidel võib inimeste tegevus loodust mõjutada. Loovus ja iseseisvus olid samuti lapsevanematele olulised tegurid. Looduses olles on lastel vabam ruum oma ideede elluviimiseks, olgu selleks siis looduse uurimine või mängud, mis arendavad nende kujutlusvõimet. Vaba ja avatud keskkond soosib loovuse kujunemist, sest lastel on võimalus ise katsetada ja oma mõtteid ellu viia.

Tegevused looduses arendavad laste iseseisvust, kuna õuesõppes on sageli suurem vabadus teha valikuid ja võtta vastutus oma tegevuse eest. Füüsiline tervis on teine suur valdkond, mis toob välja õuesõppe nähtavaid eeliseid. Lastele võimaldatavad pidevalt liikumisvõimalusi värskes õhus soodustavad nende kehalist arengut. Looduses liikumine ei ole pelgalt tervislik, vaid pakub ka meeldivaid ja lõbusaid hetki, mis omakorda aitavad lastel tervislikult kasvada ja areneda. Näiteks leidis üks käesoleva uurimistöö raames küsimustikule vastanud lapsevanem: „*Laps on rohkem rõõmus ja aktiivne, kui ta on saanud palju õues liikuda ja tegutseda.*“ Teine vanem lisas: „*Õuesõpe aitab lapsel paremini keskenduda ja õppida mänguliselt ning loomulikus keskkonnas.*“

Õpioskuste arendamine on oluline osa õuesõppe kogemusest, kuigi seda aspekti on vähem esile toodud kui teisi mõjuallikaid. Lapsed saavad uurida loodust, teha katseid või lahendada ülesandeid, mis arendavad probleemide lahendamise oskust ja analüüsivõimet. Sellised ülesanded võivad stimuleerida laste uudishimu ja õpetada neile uusi teadmisi, andes neile eluks vajalikke õpioskusi.

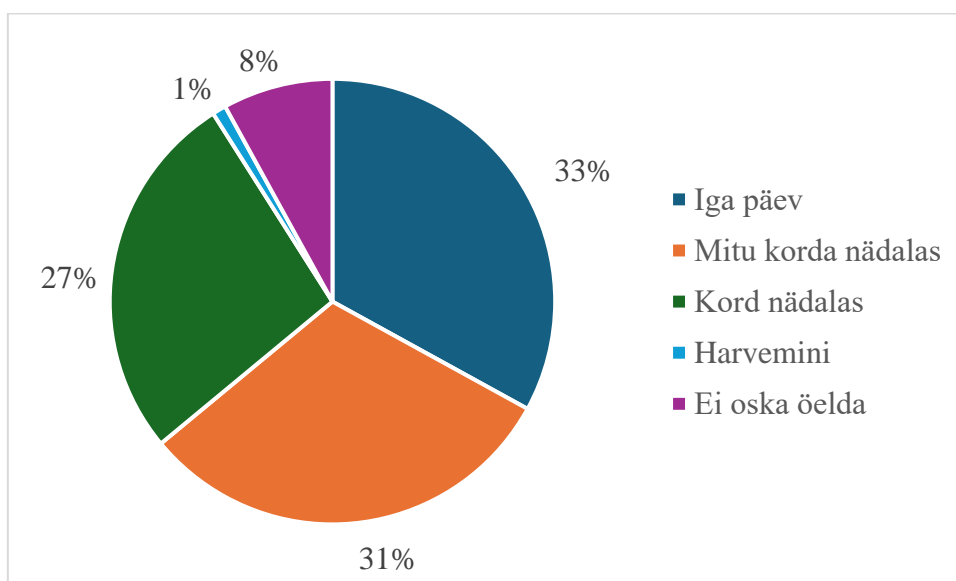
Õuesõppe on suurepärane võimalus laste sotsiaalsete oskuste arendamiseks, mille käigus osalevad lapsed sageli grupitöös, kus nad õpivad arvestama teiste arvamustega, tegema koostööd ja lahendama konflikte. Sotsiaalsete oskuste arendamine aitab lastel luua tugevaid ja tervislikke suhteid teiste inimestega. Hea suhte loomine ja hoidmise oskus on kasulik mitte ainult lasteaias, vaid ka hilisemas elus (joonis 9).

Üldises plaanis võib öelda, et vanemate suhtumine õuesõppesse on toetav: „*Minu lapsele meeldib väga õues õppida. Ta räägib kodus rõõmuga, mida uut ta on looduses avastanud. Selline õppimine jääb meelde.*“

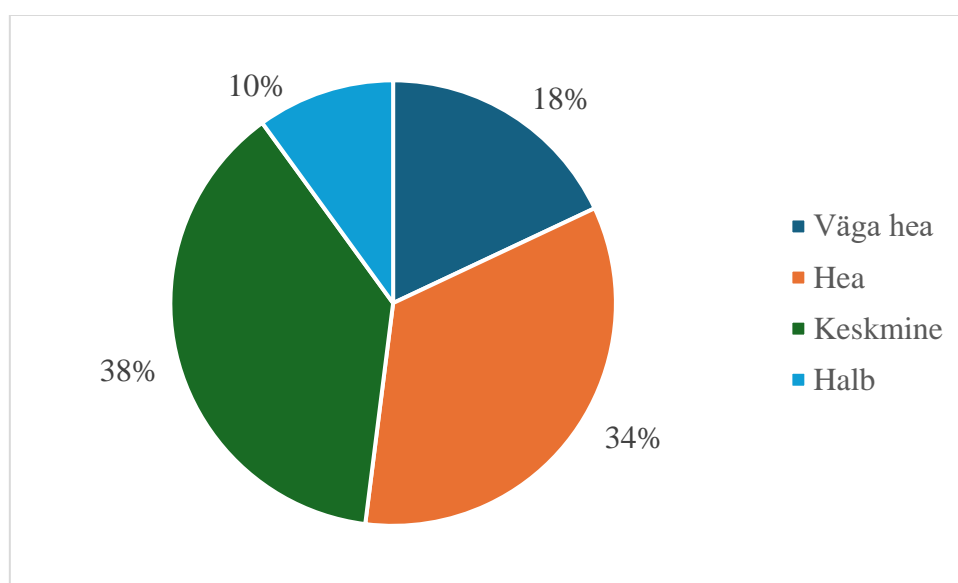
Joonis 9. Lapsevanemate arvamus õuesõppe mõjule lapse arengule

Kui sageli peaks vanemate arvates lasteaias toimuma õuesõpe, näitab allolev sektordiagramm. Tulemustest selgub, et enim eelistatakse igapäevast õuesõpet (33%), millele eelistuselt järgneb mitu korda nädalas toimuv õuesõpe (31%). Enamiku lapsevanemate arvates on regulaarne õuesõpe laste arenguks oluline. 27% lapsevanematest leiab, et õuesõpe võiks toimuda kord nädalas, nad ei pea seda igapäevaseks vajaduseks, kuid siiski väärtustavad õuetegevuste olemasolu. Väiksem osa vastanutest (8%) arvas, et õuesõpe võiks toimuda harvemini, ning vaid 1% ei osanud vastata (joonis 10).

Joonis 10. Lapsevanemate arvamus õuesõppe sageduse kohta

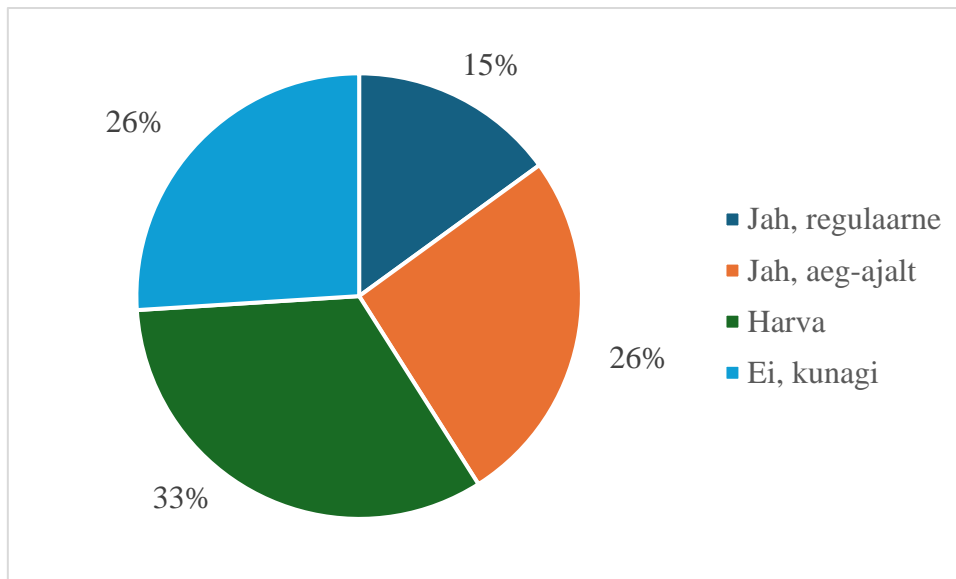
Lasteaia ja kodu koostööd õuesõppe planeerimisel ning rakendamisel hindavad vanemad valdavalt positiivselt. Enamik vastajaid peab koostööd vähemalt rahuldavaks, 34% hindab seda heaks ja 18% väga heaks. Paljud lapsevanemad tunnevad, et nende arvamusega arvestatakse ning õuesõppe korraldus on läbimõeldud ja toimiv. Samas peab suurem osa vastanutest (38%) koostööd keskmiseks ja sellest järeldub, et olukorda tuleks parandada. Ilmselt on vanematel ettepanekuid või ootusi, mis pole veel täielikult täidetud. Väiksem osa vastanutest (10%) hindab koostööd halvaks, kuid väga halva hinnangu andnute osakaal on null, mis tähendab, et suuremaid probleeme selles vallas ei täheldata (joonis 11).

Joonis 11. Lasteaia ja kodu koostöö õuesõppe planeerimisel ja rakendamisel

Lapsevanemate kaasamine õuesõppega seotud otsuste tegemisse on vastajate hinnangul ebahühtlane. Väike osa saab pidevalt kaasa rääkida ja oma arvamust avaldada. Vaid 15% vanematest tunneb, et neid kaasatakse regulaarselt. 26% tunneb, et neid kaasatakse aeg-ajalt. Selgub, et ainult mõnedel juhtudel küsitakse lapsevanemate arvamust.

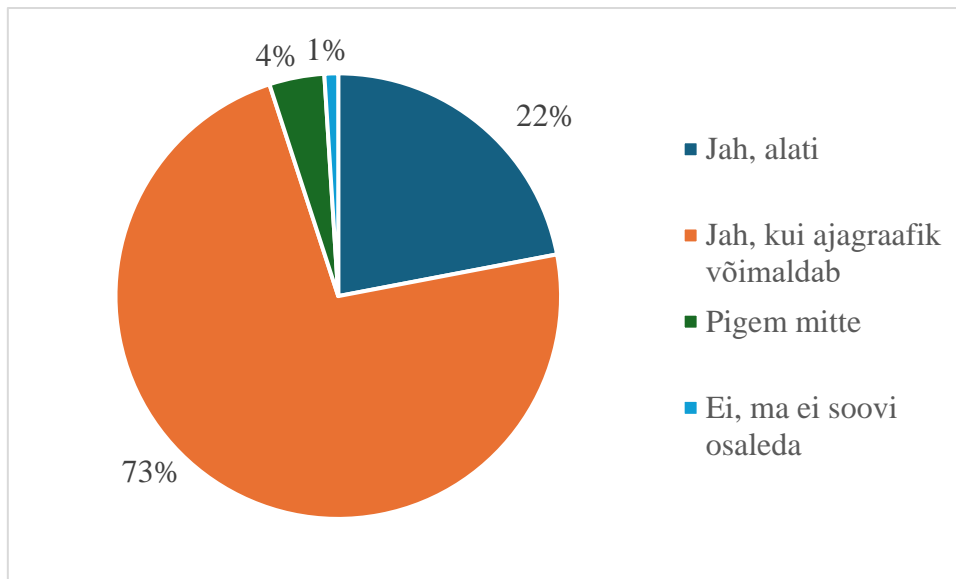
33% lapsevanematest vastas, et neid kaasatakse harva. Enamasti tehakse otsuseid vanemate aktiivse osaluseta ning nende mõtted ja ideed ei pruugi jõuda lasteaia personalini. 26% vastajatest tunneb, et neid ei kaasata kunagi ehk rohkem kui veerand lapsevanematest ei saa võimalust õuesõppe teemadel kaasa rääkida (joonis 12).

Joonis 12. Lapsevanemate kaasamine õuesõppe otsustamise protsessi

Vanemate valmisolek osaleda õuesõppega seotud tegevustes on üldiselt positiivne, kuid sõltub suuresti lapsevanemate ajagraafikust ja võimalustest. Ainult 22% vastanutest on väga motiveeritud ja valmis igal võimalusel kaasa lööma. Suurim osa vastanutest (73%) sooviks küll osaleda, kuid see sõltub nende ajagraafikust.

Paljudel on huvi ja soov panustada, kuid nende osalemist võivad takistada töö- ja pereelu kohustused. Väike osa (4%) vastas, et nad pigem ei soovi osaleda, põhjuseks kas vähene huvi või muud täpsustamata põhjused. Kõige väiksem osa (1%) vastas, et nad ei soovi üldse osaleda (joonis 13).

Joonis 13. Lapsevanemate valmisolek osaleda õuesõppega seotud tegevustes

Lapsevanemate tagasiside õuesõppe korraldusele lasteaias on mitmekesine. Paljud leiavad, et kõik on hästi ja otsest vajadust muudatusteks ei näe. Teisalt tegid vanemad mitmeid parandusettepanekuid.

Mitu ettepanekut puudutas õueala ja varustust, näiteks uued mänguasjad, liivakasti liiva vahetus, väikese kasvuhuone rajamine ja varjualuste ehitamine, et lapsed saaksid õues ka süüa. Vanemad peavad oluliseks sobivat riietust, et lapsed saaksid iga ilmaga õues viibida, kuid see on pigem lapsevanemate vastutus. Ilmaoludega seoses leiti, et kuigi öeldakse „pole halba ilma, vaid valesti valitud riietus“, võiks siiski ekstreemsete ilmastikutingimuste korral kaaluda õuesõppe päevade edasilükkamist või tegevuste kohendamist.

Mõned lapsevanemad leidsid, et õuesõppesse võiks vanemaid rohkem kaasata ning suurendada teavitustööd: jagada infot, kuidas õuesõpet praegu korraldatakse ja millised on edasised plaanid. Üks lapsevanem märkis: „*Kui õpetaja räägib, mida ja kuidas nad õues teevad, oskan mina ka kodus lapsega samal teemal rääkida ja teda toetada.*“ Õpetajatele võiks pakkuda rohkem koolitusi, et nad tunneksid end õuesõppe rakendamisel kindlamalt ja oskaksid tegevusi paremini planeerida. Samuti toodi välja, et väga pikad jalutuskäigud ei pruugi alati väiksematele lastele sobida.

Mitmed lapsevanemad märkisid, et lasteaed teeb juba praegu head tööd ning nad on rahul, et lapsed veedavad palju aega õues, käivad looduses ja metsas. Positiivsena toodi esile, et õues mängivad lapsed sageli iseseisvalt ja loovalt, kuid samas võiks suunatud tegevusi olla rohkem. Näiteks võiks õues korraldada hooajalisi töid nagu lehtede riisumine, lume lükkamine või väikeste parandustööde tegemine, mis arendaks laste vastutustunnet ja annaks neile eesmärgipärase tegevuse.

Üks lapsevanem vastas, et lapsed leiavad tihti ise tegevust - mängivad mudaköögis, ronivad, mängivad kambakesti poodi jms. Need lapsed, kes justkui ei oska ise tegevust leida või kalduvad pättustele, võiks suunata hooajalistele õuetöödele. Igal aastaajal on õues midagi askeldada - riisuda langenud lehti, lükata lund, koguda vihmavett, võibolla isegi midagi parandada või värvida. Päril tööde tegemine on väga arendav, tekitab eesmärgipärase tunde, kasvatab lapse iseseisvust, õpetab vastutust.

3.4. Lapsevanemate ootused ja hirmud õuesõppest

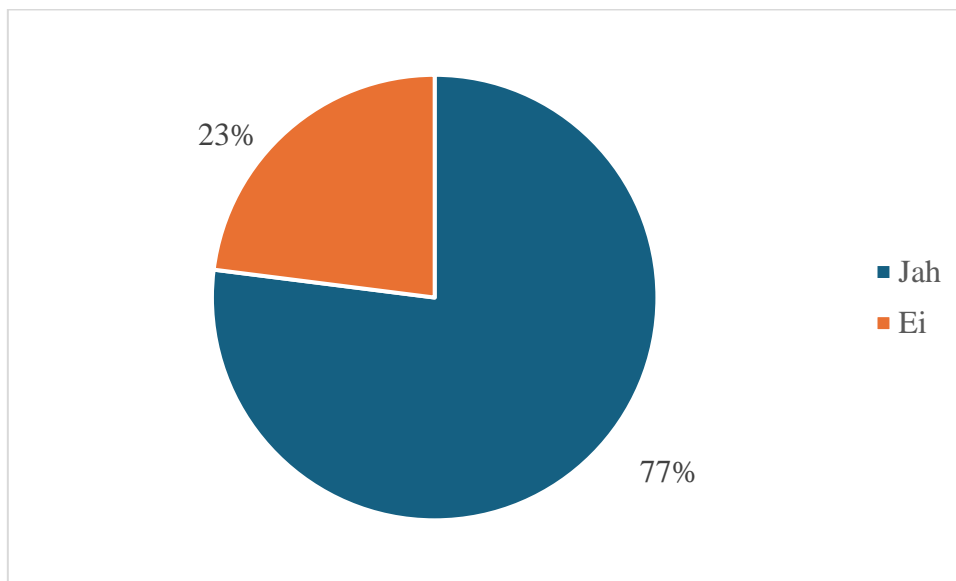
Avatud küsimuse vastustest selgus, et lapsevanemate ootused õuesõppele seisnevad looduse tundmaõppimises, aktiivses värskes õhus liikumises, käeliste oskuste ning iseseisvuse arendamises. Vanemad loodavad, et õuesõpe ei jääks vaid loosungiks, vaid saaks igapäevaelu lahutamatuks osaks, mille raames lapsed saavad avastada oma ümbrust. Üks vanem sõnastas oma ootused nii: *“Õuesõppe võimaldab lapsel kogeda, katsuda, avastada ja uurida ümbrust. Lapse silmaring suureneb ja ta oskab reaalses olukordades paremini toime tulla”*.

Mõned vanemad soovisid, et õuesõppe kestus oleks pikem ja lapsed saaksid õues olla igal ajal, olenemata ilmast. Iga päev õues viibides harjuksid lapsed erinevate loodustingimustega. Pakuti sedagi, et õuesõppeks vajaksid õpetajad korralikku ettevalmistust ning õuetegevused oleksid huvitavad ja mitmekesised.

On vanemaid, kes ei oska oma ootusi täpselt sõnastada, kuid väljendavad lootust, et laps oleks õnnelik, tervislik ja õpiks looduses olles elulisi oskusi. Mõned lapsevanemad rõhutavad, et laste õuesõppe peaks olema mänguline ja loomulik, mitte sunduslik õppevorm.

Õuesõppega seotud hirmud on lapsevanemate seas üsna levinud, kuna 77% vastanutest on kogenud muresid või hirme seoses õuesõppega. Paljudele vanematele võivad muret tekitada turvalisus, õuesõppe vormi sobivus ja mõju laste heaolule, ilmastikutingimused, laste tervis või

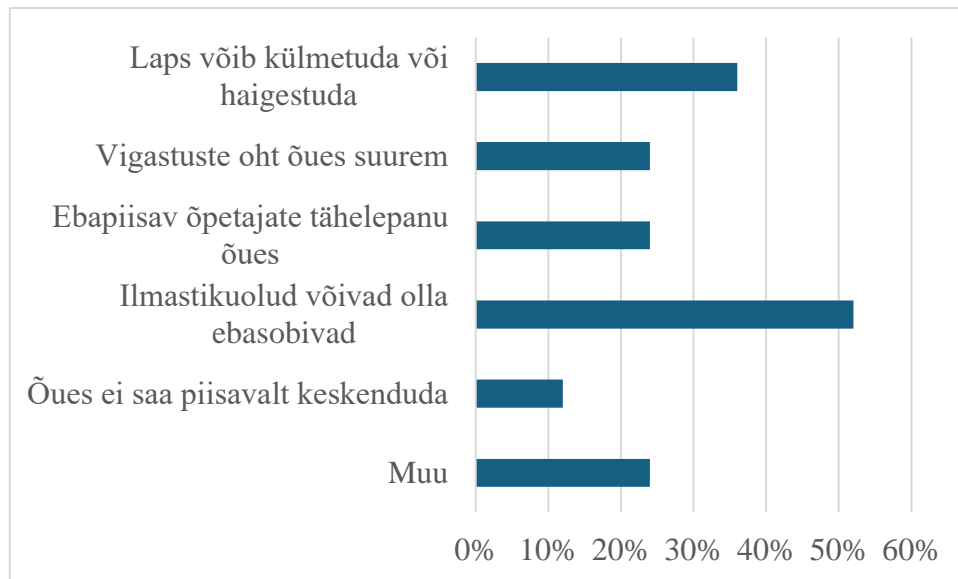
isegi õpetajate ettevalmistuse puudumine. Teisalt usub 23% vastajatest, et õuesõpe on turvaline ja kasulik tegevus ning ei tekita mingeid negatiivseid emotsioone (joonis 14).

Joonis 14. Lapsevanemate hirmud seoses õuesõppega

Levinuim hirm on seotud ilmastikuolude sobimatuses (52% vastajatest). Külmad või vihmased ilmad, ning muud ebasoodsad tingimused võivad negatiivselt mõjutada laste õues viibimist ja tervist. Teiseks oluliseks hirmuks on kartus, et laps võib külmetuda või haigestuda (36%). Oht õues viga saada (24% vastajatest) on vanemate arvates tõsine mureallikas, kuna õues liikumine ja erinevad tegevused võivad suurendada õnnetusjuhtumite riski. Veel toodi muret tekitavate aspektidena välja õpetajate vähest tähelepanu lastele õuetevõtmise ajal ja mittepiisavaid võimalusi õppimisele keskendumiseks (12% vastajatest). 24% vastanutest valis vastusevariandi "muu". Viimane asjaolu viitab vanemate spetsiifilisematele muredele. (joonis 15).

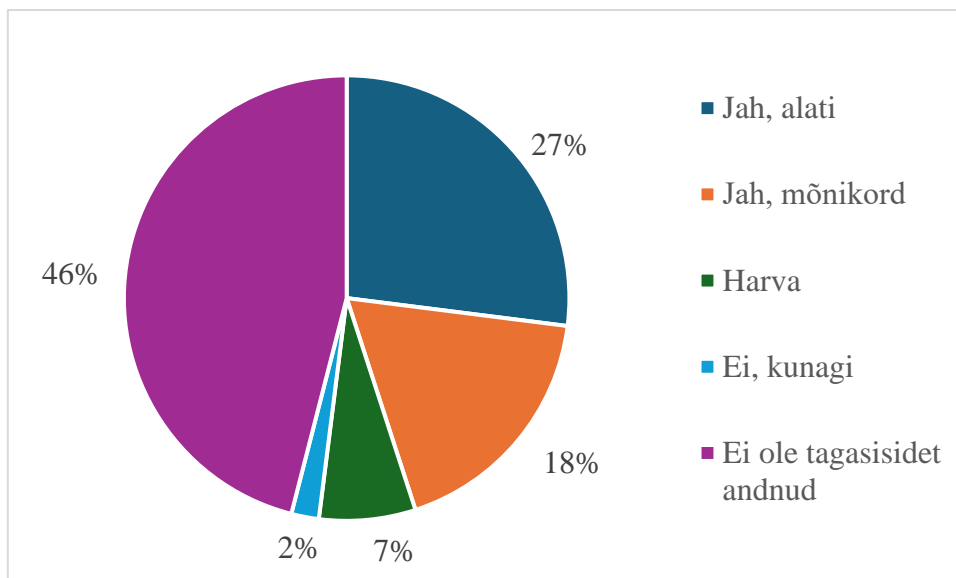
„Talvel kardan, et laps külmetab. Samas tean, et liikumine on kasulik.“ või „Kõige rohkem muretsen liiklusohutuse pärast. Kas õpetajad suudavad kõiki jälgida?“

Joonis 15. Lapsevanemate hirmud õuesõppega seotud küsimustes

Ligikaudu pooled lapsevanemad (46%) ei ole üldse lasteaiale (õpetajatele) tagasisidet andnud, millest võib järeldada vanemate vähesest teadlikkusest, võimaluste puudumist või tunnet, et nende arvamus ei ole vajalik. Lasteaed saab vähese teadlikkusega vanematele luua võimalusi avatud suhtlemiseks ning kaasarääkimiseks.

Tagasiside andnud vanematest tunneb 27%, et nende arvamust võetakse alati arvesse. 18% vastanutest leiab, et nende tagasisidet arvestatakse mõnikord, mis võib viidata ebajärjekindlale suhtumisele või erinevustele lasteaedade praktikas. 7% vanematest on seisukohal, et nende arvamust võetakse arvesse harva ning 2% leiab, et sellega ei arvestata kunagi. Kuigi numbrid ei ole suured, viitavad need siiski vajadusele parandada tagasiside kogumise ja kasutamise süsteemi, et lapsevanemad tunneksid, nende arvamus on oluline ning mõjutab õuesõppe korraldamist (joonis 16).

Joonis 16. Lapsevanemate arvamus tagasiside arvestamise kohta õuesõppes

4. ARUTELU

Käesoleva töö eesmärk on uurida, kuidas mõistavad õuesõppe olemust ja suhtuvad selle rakendamisse Läänemaa koolieelses eas laste vanemad. Uurimistöö käigus selgus, et Läänemaa lapsevanemad on õuesõppest üldiselt teadlikud ja hindavad seda positiivselt, kuid on ka lapsevanemaid, kes vajaksid lisainfot. Varasemates uuringutes on samuti kajastatud, näiteks Erika Kukharenkova (2023) ja Kaili Keele (2024) bakalaureuse töödes, milles järeldati, et lapsevanemad mõistavad õuesõppe olemust ning hindavad selle mõju laste arengule.

Vanemad tunnevad üldiselt õuesõppe vastu huvi, kuid täpsem info ei jõua alati nendeni. Põhjuseks ei ole kindlasti lasteaias ükskõiksus, vaid asjaolu, et informatsiooni jagatakse ebaregulaarselt või liiga üldistavalt ning lapsevanemad ei teagi päris täpselt, mis õuesõppe valdkonnas toimub või millele see keskendub. Samasugusele probleemile juhib tähelepanu Kukharenkova (2023), kelle uurimuses selgus, et info lapsevanematele võib jääda puudulikuks, kui suhtlus õpetaja ja vanema vahel ei ole piisavalt selge ja eesmärgipärane.

Lapsevanemad on märganud õuesõppe kasu nii füüsilisele tervisele, akadeemilistele oskustele kui ka emotsionaalsele heaolule. Erika Kukharenkova (2023) ja Kaili Keel (2024) märgivad oma bakalaureusetöös, et lapsevanemad on teadlikud ja oskavad defineerida õuesõppe mõistet ning teavad väga hästi õuesõppe olemust. Lapsevanemad suhtuvad õuesõppe rakendamisse lasteaias positiivselt ja peavad seda laste arengule kasulikuks.

Uurimistöö protsessis läbi viidud küsimustiku vastustest selgus, et lapsevanemad toovad kõige rohkem esile lapse rõõmu ja aktiivsust pärast õues tegutsemist. Keel (2024) väidab samuti, et õuesõpe toetab laste terviklikku arengut, sealhulgas sotsiaalseid ja emotsionaalseid oskusi. See on väga oluline, kuna puudutab lapse heaolu ja emotsionaalsust. Kui laps tunneb end hästi, on ta vastuvõtlikum uutele teadmistele.

Vanemad on märganud, et õuesõppel on oluline osa lapse arengus, kuna see soodustab terviklikku õpikogemust, arendab füüsilisi, vaimseid ja emotsionaalseid oskusi ning loob tugeva seose looduse ja igapäevaelu vahel. Kaili Keel (2024) leiab oma uurimistöös, et õuesõpe võib olla viis erineva eesmärgi saavutamiseks: vaimse ja füüsilise tervise, isikliku ja sotsiaalse arengu ning meeskonnatöö edendamiseks. Õppimise protsessi all peetakse sageli silmas, et selgeks peavad saama tähed, numbrid, lugemine ja arvutamine. Õuesõppe käigus aga

omandavad lapsed sotsiaalseid oskusi. Kasvab lapse enesekindlus ja iseseisvus, arenevad suhtlemisoskused.

Lapsevanemad saavad õuesõppe kohta teavet peamiselt lasteaiast, kuid oluliseks infoallikaks peetakse ka sotsiaalmeediat. Enamik vanemaid on jagatava infoga rahul. Teisalt on vanemaid, kelleni teave ei jõua. Põhjusteks on lasteaias vähene teavitus või vanemate huvipuudus. Kukharenkova (2023) leidis samuti, et lapsevanemad tunnevad huvi, kuid ei pruugi saada piisavalt konkreetset infot. Selge ja regulaarne infojagamine aitaks maandada ka vanemate muresid, mis on seotud näiteks ilma, ohutuse või lapse tervisega (Mart, 2021).

Uurimistööst selgub, et Läänemaa lapsevanemate teadlikkus õuesõppest on kõrge, kuid selle veelgi paremaks toetamiseks võiksid lasteaedade õpetajad pakkuda rohkem teavitusmaterjale ja praktilisi näiteid, kuidas õuesõppe laste arengut toetab. Kindlasti on võimalik suurendada lapsevanemate teadlikkust ja arendada nende õuesõppealaseid oskusi. Oluline on tagada vanematele ligipääs teabeallikatele. Tiiu Kuurme (2007) öelnud, et kõige alus on selge kommunikatsioon.

Samuti on leitud, et lapsevanemate ja õpetajate tihe koostöö ning regulaarne teabevahetus aitavad kaasa laste esmaste tööharjumuste kujunemisele ning üldisele arengule (Räst, 2022). Õuesõppe protsesse mõistev vanem oskab oma lapsi kodus toetada, suunata tähelepanu looduses toimuvale, et laps õpiks rohkem märkama ümbritsevat keskkonda. Seega on oluline lapsevanemate teadlikkus lasteaiategevustest ning koostöövalmidus õpetajatega, et toetada oma laste arengut ja heaolu.

Suurem osa vanemaid usub, et õpetajad on õuesõppe korraldamiseks piisava ettevalmistusega, kuigi väike osa kahtleb selles. Õpetajate pädevust õuesõppe läbiviimiseks ei ole eraldi uuritud. Teisalt võib enesekindel ja oma otsuseid põhjendada suutev õpetaja mõjub rahustavalt ka vanemale.

Võrdluses Keel'i (2024) tööga, mis keskendus Tartu lasteaedadele, ilmneb sarnane muster vanemad peavad õuesõpet oluliseks, kuid nende valmisolek ja teadlikkus sõltuvad suuresti õpetajate suhtlemisoskustest ning info jagamise viisist. Mõlemas uuringus selgub, et õpetajate roll, nende valmisolek ja oskus õuesõpet korraldada mõjutab ka vanemate usaldust ja suhtumist.

Lõpuks rõhutavad mitmed allikad (sh Haridusuuenduse programm „Liikuma Kutsuv Kool“) vajadust suurendada õpetajate teadlikkust ja oskusi õuesõppe rakendamisel. Vanemate

suurimad hirmud on seotud ilmade ja tervisehädadega, kuid ka turvalisus ja õpetajate tähelepanu on olulised murekohad, mida tuleks õuesõppe korraldamisel arvesse võtta. Mehmet Mart (2021) ja Erika Kuhharenkova (2023) hinnangul on vanemate peamised mured seotud turvalisuse, näiteks liiklusohutuse, halbade ilmastikutingimuste ja vigastuste riskidega.

Erinevad hirmud on vanemate seas üsna levinud, kuid neid saab tõenäoliselt vähendada eelkõige selge kommunikatsiooni toel, mis aitaks lahendada muresid ja muuta õuesõppe vanemate silmis turvaliseks ja meeldivaks kogemuseks. Hirmude korral on võimalik lapsevanemaid rahustada, hoides neid pidevas infoväljas õuesõppe tegevuste osas. Kui vanemad tunnevad, et neid kuulatakse ja neile antakse tegevuste kohta piisavalt teavet, vähenevad hirmud ning koostöö lasteaiaga paraneb. Erika Kuhharenkova (2023) toob välja, et lapsevanemate murekohad võivad olla seotud puuduliku teabe ja suhtluse puudumisega lasteaias ja vanemate vahel. Kaili Keel (2024) toob samuti välja, et lapsevanemate murede vähendamiseks on oluline pakkuda neile piisavat teavet ja kaasata neid õppeprotsessi.

Mehmet Mart rõhutab vajadust edendada vanemate teadlikkust õuesõppe kasulikkusest ning lahendada nende muresid, et toetada laste täielikku arengut läbi mitmekesiste õpivõimaluste (2021). Üldises plaanis võib öelda, et vanemate suhtumine õuesõppesse on toetav.

KOKKUVÕTE

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärk oli uurida, kuidas mõistavad Läänemaa koolieelses eas laste vanemad õuesõppe olemust ja milline on nende teadlikkus ning suhtumine selle rakendamisse.

Eesmärgi saavutamiseks püstitati neli uurimisküsimust: milline on Läänemaa lapsevanemate teadlikkus õuesõppest; millistest allikatest saavad lapsevanemad teavet ning millised on nende teadmised õuesõppe põhimõtetest ja kasulikkusest; millised on Läänemaa lapsevanemate üldised hoiakud õuesõppe rakendamisse lasteaia õppe- ja kasvatustegevuses; millised on Läänemaa lapsevanemate ootused ja hirmud seoses õuesõppega.

Uuringus kasutati kvantitatiivset meetodit ning andmeid koguti ankeetküsimustiku abil. Kokku vastas küsitlusele 88 lapsevanemat, kellest 30 said küsimustiku kätte paberkanjal Tulemuste analüüsimiseks kasutati Google Forms, MS Excelit ja Wordi programme. Diagrammid koostati Excelis.

Uuringu tulemuste põhjal kujunesid järgmised järeldused:

1. Lapsevanemate teadlikkus õuesõppest on üldiselt kõrge – enamik neist tunneb õuesõppe põhimõtteid ja oskab hinnata selle kasulikkust. Samas on lapsevanemaid, kelle teadmised on piiratud ja kes vajaksid täiendavat teavet ning tutvustust selle õppemeetodi kohta.
2. Lapsevanemad saavad teavet õuesõppe kohta peamiselt lasteaia, kus see õppemeetod on laialdaselt kasutusel ja õpetajad jagavad vastavat infot. Oluliseks infokanaliks on ka sotsiaalmeedia, kus lapsevanemad vahetavad omavahel kogemusi ja teadmisi. Mõned vanemad otsivad teaduslikult põhjendatud teavet raamatutest ja teadusartiklitest, kuid see allikas on vähem levinud.
3. Lapsevanemad suhtuvad õuesõppe rakendamisse lasteaia positiivselt ja peavad seda laste arengule kasulikuks. Nad hindavad õuesõppe rolli keskkonnateadlikkuse, loovuse, iseseisvuse, füüsilise tervise ja sotsiaalsete oskuste arendamisel. Enamik lapsevanemaid peab regulaarset õuesõpet oluliseks ning soovib, et see toimuks vähemalt mitu korda nädalas või igapäevaselt. Samuti soovitakse rohkem teavet õuesõppe korralduse ja eesmärkide kohta ning õpetajate paremat ettevalmistust selle rakendamiseks. Kuigi üldine hoiak on toetav, esineb ka mõningaid murekohti. Peamised hirmud on seotud

ilmastikutingimuste ja terviseriskidega – vanemad muretsevad, kas lapsed võivad külmetuda või haigestuda ning kas ebasoodsad ilmastikutingimused mõjutavad nende heaolu. Samuti kardetakse, et õues võivad lapsed sagedamini viga saada ja et õpetajatel ei pruugi olla võimalik kõiki lapsi piisavalt jälgida.

4. Kuigi osa lapsevanemaid tunneb, et nende arvamust õuesõppe korraldamisel arvestatakse, leidub ka neid, kes pole tagasisidet andnud või tunnevad, et nende arvamused ei jõua otsustajateni. See näitab, et on vajadus parandada lasteaia ja lapsevanemate vahelist suhtlust, et vanemad tunneksid end rohkem kaasatuna ning nende ettepanekuid võetaks paremini arvesse.

Tulemused näitavad, et lapsevanemad väärtustavad õuesõpet ning soovivad selle jätkumist ja arendamist. Samas on vajalik tugevam koostöö lasteaia ja vanemate vahel, parem teavitustöö ning lasteaia õueala ja varustuse täiustamine, et muuta õuesõppe mitmekesisemaks ja laste jaoks mugavamaks.

Uurimisküsimuste analüüsi tulemused vastasid püstitatud eesmärkidele. Kolme Läänemaa lasteaia lapsevanemate vastuste põhjal selgitati välja vanemate hoiakud ja teadlikkus õuesõppe osas. Tegemist on küll väikese osaga kogu Läänemaa lasteaedadest, kuid saadud teabest joonistub välja oluline ja selge lõik tervikpildist, mis kajastab koolieelses eas laste vanemate suhtumist õuesõppesse.

Uurimuse tulemustest võib kasu olla uuringus osalenud lasteaedade õuesõppealase tegevuse korraldusliku osa muutmisel ja parandamisel ning vanemate teadlikkuse ja kaasatuse suurendamisel. Töö praktiline väärtus seisneb vanematelt kogutud ettepanekutes, mida lasteaiad saavad rakendada, toetamaks lapsevanemaid nende ootuste ja murede lahendamise osas, samuti õpikeskkonna kujundamisel, laste arenguvajaduste paremal toetamisel ning õpetajate teadlikkuse tõstmisel.

KASUTATUD KIRJANDUS

Creswell, J. W. (2014). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches* (4th ed.). Thousand Oaks (lk 40-41). CA: SAGE Publications.

<https://www.researchgate.net/publication/332246566> Book Review Creswell J W 2014 *Research Design Qualitative Quantitative and Mixed Methods Approaches 4th ed* Thousand Oaks CA Sage (viimati vaadatud 13.04.2025).

Cosarba, E. M., Torkos, H. (2023). *Teacher-parents collaboration in planning and practicing outdoor education in primary school*. Journal Plus Education. Vol.XXXII, no.1/May, 2023. 181-191.

<https://uav.ro/jour/index.php/jpe/article/view/1802/1770> (Viimati vaadatud 02.02.2025).

Dahlgren, L. O., Sjölander, S., Strid, J. P., Szczepanski, A. (2012). *Õuesõppe pedagoogika kui teadmiste allikas - lähiümbrusest saab õpiõu*. Tallinn: Tallinna Ülikooli kirjastus.

Dahlgren, L.O., & Szczepanski, A. (2006). *Õuesõppe pedagoogika. Raamatuharidus ja meeleline kogemus. Katse määratleda õuesõpet*. AS Kirjastus Ilo.

Grahn, P. (2012). Laps ja loodus. *Õuesõppe pedagoogika kui teadmiste allikas – lähiümbrusest saab õpiõu* (65-125). Tallinn: TLÜ Kirjastus.

Günseli, Y. Güzin, Ö. (2017) The effect of outdoor learning activities on the development of preschool children. South African Journal of Education, Volume 37, Number 2, May 2017 (1 - 10) <https://www.ajol.info/index.php/saje/article/view/157298> (Viimati vaadatud 06.04.2025).

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. (2010). *Uuri ja kirjuta*. Tallinn: Kirjastus Medicina.

Keel, K (2024). *Lapsevanemate suhtumine õuesõppe kasutamisesse Tartu lasteaegade näitel*. Tartu Ülikooli Narva kolledž, bakalaureusetöö, 8-32.

<https://dspace.ut.ee/items/918636e2-8ed0-4f4a-9370-f1b2843a3631> (Viimati vaadatud 13.04.2025).

Kiviranta, L., Lindfors, E., Rönkkö, L., Luukka, E. (2024). *Outdoor learning in early childhood education: exploring benefits and challenges*. Turu.

<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/00131881.2023.2285762?needAccess=true>
(Viimati vaadatud 02.02.2025).

Knight, S. (2011). *Risk & adventure in early years outdoor play*. London: Sage.

Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava. (2008). Riigi Teataja RT I 2008, 23, 152.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/13351772> (Viimati vaadatud 14.10.2023).

Kuurme, T. (2007). *Lapsepõlvest, lapse arengust ja targalt toimivast koolist. Kujundava hindamise käsiraamat*.

<https://www.researchgate.net/publication/320769875> (Viimati vaadatud 23.11.2024)

Kukharenkova, E. (2023). *Lapsevanemate arusaam õuesõppe olemusest ja sellega kaasnevad ohud nende hinnangul narva lasteaedade näitel*. Tartu Ülikooli Narva kolledž, bakalaureusetöö.

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/91276/Kuhharenkova_bak.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Viimati vaadatud 02.10.2023).

TÜ Liikumislabor. (2019). *Liikuma kutsuv kool*. Tartu.

https://www.liikumakutsuvkool.ee/oue_teadustugi/ (viimati vaadatud 06.04.2025).

Little, H., Eager, D. (2010). *Risk, challenge and safety: implications for play quality and playground design*. European Early Childhood Education Research Journal. Vol.18, No.4: 497-513.

Louv, R. (2005). *Last Child in the Woods: Saving Our Children From Nature-Deficit Disorder*. Chapel Hill, NC: Algonquin Books.

Mart, M. (2021). *Parental Perceptions to Outdoor Activities* (lk 358-372). Necmettin Erbakani Ülikool.

<https://eric.ed.gov/?id=EJ1308438> (Viimati vaadatud 02.02.2025).

Peeba, M. (2023). *Õuesõppe kasutamine ja selle kitsaskohad Vinni valla lasteaedade näite*. Narva, 6-21.

<https://dspace.ut.ee/server/api/core/bitstreams/d16962b7-f561-4dd4-8669-1eb271cec436/content> (viimati vaadatud 09.11.2024).

Rickinson, M., Dillon, J., Teamey, K., Morris, M., Young Choi, M., Sanders, D., & Benefield, P. (2004). *A Review of Research on Outdoor Learning*. National Foundation for Educational Research and King's College London.

Räst, S. (2022). *Lapsevanemate ja õpetajate koostöö laste esmaste töoharjumuste kujundamisel Põlvamaa lasteaegade näitel*. Tartu Ülikooli Narva kolledž, bakalaureusetöö.

<https://dspace.ut.ee/items/873e704a-ead3-42ff-9267-8f2c0550d4be> (Viimati vaadatud 18.04.2025).

Sarv, M., Vilbaste, K. (2009). *Miks on hea üks päev nädalas õues õppida? Keskkond õpetab* (lk 8-17). Koost. Kadri Runnel. Tartu: AS Ecoprint.

<https://www.tartuloodusmaja.ee/wp-content/uploads/2020/04/Konverentsi-Keskkond-%C3%B5petab-kogumik.pdf> (viimati vaadatud 26.10.24).

Solly, K. (2015). *Risk, Challenge and Adventure in the Early Years. A practical guide to exploring and extending learning outdoors*. London: Routledge, Taylor & Francis.

Quennerstedt, M., Öhman, M., Öhman, J. (2021). Friluftsliv, health and quality of life. Rmt Britta Brügge, Matz Glantz, Klas Sandell. (Koost.). Friluftsliv explored An environmental and outdoor teaching approach for knowledge, emotions and quality of life – About friluftsliv as a method for health. Linköping University Electronic Press.

https://www.researchgate.net/publication/357727867_Friluftsliv_explored_An_environmental_and_outdoor_teaching_approach_for_knowledge_emotions_and_quality_of_life (viimati vaadatud 06.04.2025).

Tuuling, L. (2013). Õuesõpe - lõimitud aktiivse õppimise parim viis. Kristina Nugin (Toim.). *Üldõpetuse rakendamine lasteaias*. (lk 97-121). Tartu: Atlex.

Tuuling, L. (2018). Õuesõppe rakendamine lasteaias. Rmt Nugin, K., & Õun, T. (Koost.). *Õppe- ja kasvatustegevus lasteaias*. Tartu: AS Atlex.

Vihman, M. (2016). *Maastikumäng kui õppevorm. Aktiiv- ja õuesõpe* (lk 4-17). Tartu. AS Atlex.

https://www.atlex.ee/workfiles/pdf/Maastikumang_kui_oppevorm_tutvustus.pdf (viimati vaadatud 13.04.2025).

Waite, S. (2017). *Children Learning Outside the Classroom: From Birth to Eleven*. SAGE Publications.

Waller, T., Ärlemalm-Hagser, E., Beate Hansen Sandseter, E., Lee-Hammond, L., Lekies, K., Wyver, S. (2017). *Outdoor play and learning* (lk 111-126). The SAGE Handbook.

LISA

Lisa 1. Ankeet lapsevanematele

Lugupeetud lapsevanemad!

Olen Tartu Ülikooli Narva Kolledži üliõpilane Kätlin Kalling. Kirjutan bakalaureuse lõputööd teemal “Läänemaa lapsevanemate arusaam ja suhtumine õuesõppe rakendamisesse koolieelses eas“. Käesoleva töö eesmärk on uurida, kuidas mõistavad õuesõppe olemust ja suhtuvad selle rakendamisse Läänemaa koolieelses eas laste vanemad.

Seoses sellega palun Teil leida aega, et vastata ausalt allpool olevale küsimustikule. Küsimustik on anonüümne ning kogutud andmeid kasutatakse ainult uurimustöös.

Küsitluse täitmine võtab aega maksimaalselt 15 minutit.

Täname Teid tehtud töö ja nähtud vaeva eest!

Kätlin Kalling

Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses keskkonnas

katlin.kalling@gmail.com

56502020

1. Kui vana olete?

- 18–25
- 26–35
- 36–45
- 46–55
- 56+

2. Milline on teie kõrgeim omandatud haridustase?

- Põhiharidus
- Keskkharidus
- Kutseharidus
- Kõrgharidus (bakalaureus)
- Magister või kõrgem

3. Kas teie laps(ed) osalevad õuesõppe tegevustes lasteaias?

- Jah
- Ei
- Ei tea

4. Kui kaua on teie laps käinud lasteaias?

- Alla 1 aasta
- 1–2 aastat
- 2–3 aastat
- Rohkem kui 3 aastat

5. Selgitage, mida teie arvates tähendab õuesõpe?

.....

6. Millistest allikatest olete kuulnud õuesõppest? (Võite valida mitu vastust.)

- Lasteaed
- Sotsiaalmeedia
- Teised lapsevanemad
- Uudised või ajakirjandus
- Raamatud või teadusartiklid
- Muu (palun täpsustage): _____

7. Kuidas hindate oma teadmisi õuesõppe põhimõtetest ja kasulikkusest?

- Väga hea
- Hea
- Keskmine
- Kehv
- Ei tea sellest midagi

8. Kuidas suhtute õuesõppesse kui õpimeetodisse?

- Väga positiivselt
- Pigem positiivselt
- Neutraalselt
- Pigem negatiivselt
- Väga negatiivselt

9. Milliseid oskusi või väärtusi arvate, et õuesõpe arendab teie lapses? (Võite valida mitu vastust.)

- Sotsiaalsed oskused
- Füüsiline tervis
- Keskkonnateadlikkus
- Õpioskused
- Loovus ja iseseisvus
- Muu (palun täpsustage): _____

10. Millised ootused teil on seoses õuesõppega?

.....

11. Kas teil on õuesõppega seotud hirme?

- Jah
- Ei

12. Kui vastasite „Jah“, siis millised hirmud need on? (Võite valida mitu vastust.)

- Laps võib külmetuda või haigestuda.
- Vigastuste oht õues on suurem.
- Ebapiisav õpetajate tähelepanu õues.
- Ilmastikuolud võivad olla ebasobivad.
- Õues ei saa piisavalt keskenduda õppimisele.
- Muu (palun täpsustage): _____

13. Kas tunnete, et teie lapse lasteaed on hästi ette valmistatud õuesõppeks?

- Jah
- Pigem jah
- Pigem ei
- Ei

14. Kui sageli peaks teie arvates lasteaia toimuma õuesõpet?

- Iga päev
- Mitu korda nädalas
- Kord nädalas
- Harvemini
- Ei oska öelda

15. Kas arvate, et õpetajatel on piisavalt teadmisi ja oskusi, et õuesõppe tegevusi turvaliselt ja tõhusalt läbi viia?

- Jah, täiesti piisavalt
- Pigem piisavalt
- Pigem ei ole piisavalt
- Ei ole piisavalt

16. Kas teie arvates teavitab lasteaed piisavalt lapsevanemaid õuesõppe eesmärkidest ja tegevustest?

- Jah, täielikult
- Pigem jah
- Pigem ei
- Ei, üldse mitte
- Ei oska öelda

17. Kuidas hindate lasteaia ja kodu koostööd õuesõppe planeerimisel ja rakendamisel?

- Väga hea
- Hea
- Keskmine
- Halb
- Väga halb

18. Kas lasteaia töötajad küsivad teie arvamust või kaasavad teid õuesõppega seotud otsuste tegemisse?

- Jah, regulaarselt
- Jah, aeg-ajalt
- Harva
- Ei, kunagi

19. Kas olete valmis osalema õuesõppega seotud tegevustes (nt ekskursioonid, õppepäevad, üritused)?

- Jah, alati
- Jah, kui ajagraafik võimaldab
- Pigem mitte
- Ei, ma ei soovi osaleda

20. Kas tunnete, et teie tagasisidet õuesõppe tegevuste kohta võetakse lasteaias arvesse?

- Jah, alati
- Jah, mõnikord

- Harva
- Ei, kunagi
- Ei ole tagasisidet andnud

21. Kuidas võiks õuesõppe korraldust teie lapse lasteaias parandada?

.....

22. Kas soovite lisada midagi seoses õuesõppe teemaga?

.....